

Toiminta- ja taloussuunnitelma 2027–2029

HSY:n hallitus 9.10.2026

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä

PL 100

00066 HSY

puhelin 09 1561 2110

faksi 09 1561 2011

www.hsy.fi

Lisätietoja

Leena Sutela

Leena.sutela@hsy.fi

Copyright

Kartat, graafit, ja muut kuvat: HSY

Kansikuva: HSY

Sisällysluettelo

1	Johdanto	1
1.1	Alkusanat	1
1.2	Laadinnan lähtökohdat	1
1.3	Toimintaympäristön kehittyminen	2
2	Strategiset tavoitteet	5
2.1	Turvallisuus	8
2.2	Talous	8
2.3	Vastuullisuus	9
3	Henkilöstö	11
3.1	Tavoitteet	11
3.2	Henkilöstömäärän kehittyminen	12
4	Riskienhallinta	13
4.1	Vesihuolto	13
4.2	Jätehuolto	14
4.3	Seutu- ja ympäristötieto	14
5	Kuntayhtymän talous	16
5.1	Tuloslaskelma	16
5.2	Investoinnit	21
5.3	Rahoitus	22
5.4	Sitovat määrärahat	24
6	Toimialakohtaiset erittelyt	25
6.1	Vesihuolto	25
6.1.1	Keskeisten tehtävien kuvaus	25
6.1.2	Operatiivisen toiminnan tavoitteet	25
6.1.3	Vesihuollon talous	27
6.1.4	Vesihuollon investoinnit	31
6.2	Jätehuolto	33
6.2.1	Keskeisten tehtävien kuvaus	33
6.2.2	Operatiivisen toiminnan tavoitteet	33
6.2.3	Jätehuollon talous	36
6.2.4	Jätehuollon investoinnit	39
6.3	Seutu- ja ympäristötieto	41
6.3.1	Keskeisten tehtävien kuvaus	41
6.3.2	Seutu- ja ympäristötiedon talous	42
6.3.3	Seutu- ja ympäristötiedon investoinnit	43
6.4	Yhteiset palvelut	44
6.4.1	Keskeisten tehtävien kuvaus ja tärkeimmät tavoitteet suunnitelmakaudella	44
6.4.2	Yhteisten palvelujen talous	45
6.4.3	Yhteisten palvelujen investoinnit	45

7	Liitteet	46
7.1	Liite 1: Ympäristöohjelma	46

1 Johdanto

1.1 Alkusanat

HSY:n toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2027–2029 rakentuu vahvan perustehtävän, pitkän aikavälin investointikyvyn ja vastuullisen uudistumisen varaan. Suunnitelmakaudella keskeinen tavoitteemme on turvata asukkaille ja asiakkaille laadukkaat, toimintavarmat ja kohtuuhintaiset palvelut muuttuvassa toimintaympäristössä. Erityisesti vesihuollossa toimintavarmuuden, omaisuudenhallinnan ja saneerausinvestointien merkitys korostuu, kun samalla varaudumme kiristyvän sääntelyn, turvallisuusvaatimusten ja kaupungistumisen tuomiin muutoksiin. Jätehuollossa painopiste on palveluiden sujuvuudessa, kiertotalouden edistämisessä ja ympäristövastuun vahvistamisessa. Seutu- ja ympäristötiedossa tuotamme luotettavaa tietoa päätöksenteon tueksi tilanteessa, jossa ympäristöön, ilmastoon ja kaupunkikehitykseen liittyvät tietotarpeet kasvavat jatkuvasti.

Suunnitelmakauden taloudellinen perusta nojaa tulorahoituksen vahvistamiseen, kustannustehokkuuden parantamiseen ja investointien huolelliseen priorisointiin. Talouden tasapainoa vahvistetaan määrätietoisesti, jotta omavaraisuusaste paranee ja velkaantumista voidaan hallita myös tulevinä vuosina. Samalla jatkamme palvelujen ja toimintatapojen kehittämistä hyödyntämällä digitalisaatiota, dataa ja uusia teknologioita. Vastuullisuus, turvallisuus ja hyvä henkilöstökokemus eivät ole meille erillisiä tavoitteita, vaan olennainen osa HSY:n kykyä onnistua perustehtävässään.

HSY:llä on valmisteltu uusi Strategia 2035 kaudelle 2027–2035. Uusi strateginen suunta kokoaa keskeiset tavoitteet yhdeksi johdonmukaiseksi kokonaisuudeksi. Strategiset painopisteet ovat turvallisuus, talous ja vastuullisuus. Strategian toteuttaminen edellyttää sitoutunutta henkilöstöä, toimivaa yhteistyötä jäsenkuntien kanssa ja pitkäjänteistä päätöksentekoa. Näillä lähtökohdilla HSY jatkaa työtään kestävän, toimivan ja turvallisen pääkaupunkiseudun hyväksi.

1.2 Laadinnan lähtökohdat

Toiminta- ja taloussuunnitelmaa ohjaava sääntely ja HSY:n strategia

HSY:n yhtymäkokouksen on kuntalain mukaan hyväksyttävä vuoden loppuun mennessä kuntayhtymän seuraavan vuoden talousarvio. Samassa yhteydessä on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi on talousarviovuosi. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kuntayhtymän toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ja se on laadittava siten, että edellytykset kuntayhtymän tehtävien hoitamiseksi turvataan.

Toiminta- ja taloussuunnitelman 2027–2029 tavoiteasetanta ja budjetointi perustuvat HSY:n hallituksen esittämään strategiaan 2035, josta yhtymäkokous päättää marraskuussa 2026. Suunnittelussa keskeisiä tavoitteita ovat talouden tasapaino, keskimäärin 1,5 %:n vuotuinen tuottavuuden parantaminen sekä omistajaohjaustavoitteet. Omistajaohjaustavoitteisiin sisältyy tuottavuuden parantaminen ja talouden tasapainon tavoitteet, kestävyystavoitteet, vesihuollon toimivuuden parantamistavoitteet sekä asiakastyytyväisyystavoitteet. Omistajaohjauksen mittarit esitetään tarkemmin kappaleessa 2.

Talouden suunnittelu

Myyntituottojen budjetointi pohjautuu toimintavolyymien ja toiminnan muutoksiin sekä vesihuollon ja jätehuollon hintamuutoksiin. Yleisenä kustannustason muutoksena talousarviovuosille 2027–2029 on käytetty 2 %:n oletusta silloin, kun tarkempaa arviota ei ole ollut käytettävissä. Maailmantalouden epävarmuudet sekä kustannusten nousupaineet tuovat ennakoitavuuteen haasteita ja voivat vaikuttaa talous- ja toimintasuunnitelmakauden lukuihin.

Vesi- ja jätehuollon investoinnit perustuvat HSY:n keväällä 2026 laatimaan 20 vuoden investointiohjelmaan. TTS 2027–2029 investointeihin on esitetty tehtäväksi vuosittaisia tarkennuksia. Vesihuollon investointien taso säilyy suunnitelmakaudella korkealla tasolla, ja useita merkittäviä hankkeita käynnistyy HSY:n ja jäsenkuntien toimesta. Jätehuollon investoinneilla kehitetään ja ylläpidetään jätehuollon palveluita, käsittelyprosesseja ja infrastruktuuria sekä panostetaan uusiin Sortti-asemiin, kalustoon ja jätteenkuljetuksen logistiikan uudistamiseen. Investoinneista kerrotaan tarkemmin toimialakohtaisissa erittelyissä.

Jäsenkuntien lausunnot

HSY:n perussopimuksen mukaan toiminta- ja taloussuunnitelmasta on pyydettävä jäsenkaupunkien lausunnot ennen sen hyväksymistä. Lausunnot HSY:n alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta 2027–2029 pyydettiin 31.8.2026 mennessä.

1.3 Toimintaympäristön kehittyminen

Toimintaympäristöön liittyy edelleen merkittäviä epävarmuuksia. Geopoliittiset jännitteet, erityisesti Lähi-idän konfliktitilanne sekä Venäjän hyökkäyssodan jatkuminen Ukrainassa, voivat vaikuttaa talouskehitykseen energiamarkkinoiden, raaka-aineiden hintojen, tuotantoketjujen ja yleisen luottamuksen kautta. Inflaatio on euroalueella hidastunut aiemmista huippuvuosista, mutta kustannustason kehitykseen liittyy edelleen epävarmuutta. HSY:n näkökulmasta epävarmuudet voivat näkyä investointi- ja käyttötalouden kustannuspaineina, korkeampina rahoituskustannuksina sekä talouden ennakoitavuuden heikkenemisenä.

Vesihuolto

HSY:n vesihuollon toimintaympäristö on kehittynyt 150 vuoden ajan ja kehittyy tästä edelleen omistajakaupunkien kasvun rinnalla. Kasvuun vaikuttaa vahvasti talouden suhdanteet ja rakentamisen volyymit. Viime vuosien asuinrakentamisen suhdanne on ollut poikkeuksellisen alavireinen ja aallonpohja on venynyt venymistään. Käännettä ennustettiin vuodelle 2026, mutta globaali geopoliittinen ilmapiiri on ollut varovaisuutta suosiva. Tämä tekee lähivuosien ennustamisesta edelleen haastavaa. Sen sijaan alueen voimakas infrarakentamisen vaihe näkyy myös vesihuollon rakentamisen ja johtosiirtojen tarpeen kasvuna.

Vesihuollon toiminnalle on tyypillistä, että sitä ohjaa myös kiristynvä sääntely. Vaatimuksia toiminnan kehittämiseksi ja varmentamiselle tulee säännöllisesti lainsäädännön kautta ja niihin pyritään vaikuttamaan. Vuoden 2026 alussa voimaan astunut vesihuoltolain uudistaminen tuo uutena esimerkiksi omaisuudenhallinnan suunnittelun sääntelyn sekä nostaa esiin aikaisempaa selvemmin vesilaitoksen kyvykkyyttä rahoittaa toimintansa ja omaisuuden tilan kestävän hallintansa kerätyillä asiakasmaksuilla. Suunnittelukaudelle kohdistuu toimintaympäristön muutoksista, sääntelyn kehittymisestä ja kokonaisturvallisuuden vahvistamisesta johtuvia kehittämistarpeita, joiden merkitys korostuu nykyisen kaltaisessa maailmantilanteessa.

HSY:n vesihuollon asiakasmäärät ja käyttömaksutulot sekä kerrosneliömetrit ja perusmaksutulot kasvavat pitkällä aikavälillä toiminta-alueemme laajentuessa ja tiivistyessä, vaikka asukaskohtaisen vedenkulutuksen trendi onkin pitkällä aikavälillä laskeva. Vesihuollon maksurakenteen kehittämistä ja seuranta jatketaan TTS-kaudella edelleen, jotta suunniteltu pitkän aikavälin tulokertymä varmistetaan, velkaantumista hallitaan ja omavaraisuusastetta vahvistetaan suunnitellusti.

Jätehuolto

Suunnitelmakaudella toimeenpannaan EU:n jätepuitedirektiivin muutos, joka tuli voimaan 2025. Tavoitteena on vähentää elintarvikejätteen syntymistä elintarviketeollisuudessa 10 % vuosien 2021–2023 keskiarvoon verrattuna. Ruoan jakelussa, ravintoloissa, ruokapalveluissa ja kotitalouksissa on elintarvikejätteen syntymistä vähennettävä yhteisesti 30 % henkilöä kohti verrattuna vuosina 2021–2023 syntyneen elintarvikejätteen määrän keskiarvoon. Nämä sitovat tavoitteet tulee saavuttaa vuoden 2030 loppuun mennessä. Muutosdirektiivi edellyttää tekstiilien tuottajavastuujärjestelmän käyttöönottoa viimeistään keväällä 2028. Muutosdirektiivin kansalliset täytäntöönpanotoimet on aloitettu, ja kiireellisimpiä lakimuutoksia koskeva esitysluonnos on ollut lausuntokierroksella ja on määrä antaa eduskunnan käsittelyyn syksyllä 2026. Uusi EU:n pakkaus- ja pakkausjäteasetus (”pakkausasetus”) tuli voimaan vuonna 2025. Sen tavoitteena on ehkäistä syntyvän pakkausjätteen määrää, edistää pakkausten uudelleenkäyttöä ja uudelleentäyttöä sekä lisätä pakkausten korkealaatuista kierrätystä. Kansalliset täytäntöönpanotoimet toteutetaan vaiheittain asetuksen siirtymäaikojen mukaisesti. Suunnitelmakaudelle ajoittuu myös jätelain kokonaisuudistus, jossa jätelaki on määrä korvata kiertotalouslailla. Uudistusta valmistelleen työryhmän mietintö julkaistiin helmikuussa 2026. Vaiheittain etenevää uudistusta koskeva ensimmäinen lakiesitysluonnos oli lausuntokierroksella

keväällä 2026. Kiertotalouslain jatkovalmisteluun vaikuttaa myös valmisteilla oleva EU:n kiertotaloussäädös, jota koskevaa ehdotusta odotetaan komissiolta vuoden 2026 lopulla.

Seutu- ja ympäristötieto

Uudistetussa ilmanlaatudirektiivissä asetetaan aiempaa tiukemmat raja- ja tavoitearvot useille ilmansaasteille, joilla on merkittäviä vaikutuksia ihmisten terveyteen. Direktiivin tiukkeneminen lisää velvoitteita ilmansuojelutyöhön ja sen suunnitteluun sekä edellyttää laajaa yhteistyötä, toimenpiteitä ja riittäviä resursseja. HSY:llä on hyvät valmiudet vastata uusiin vaatimuksiin ja tukea kaupunkien ilmansuojelutyötä. Uudet raja-arvot tulee saavuttaa 1.1.2030 mennessä. Jos näyttää siltä, että raja-arvoja ei saavuteta vuoteen 2030 mennessä, tulee tehdä ilmanlaadun etenemissuunnitelma jo vuoden 2028 loppuun mennessä. Nykytilassa uudet raja-arvot ylittyisivät katupölyn vuoksi.

Kaupunkien strategioissa kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistavoitteet ovat säilyneet kunnianhimoisina, mutta tavoitteiden määräajat lähestyvät ja helpoimmat toimenpiteet on jo suurelta osin toteutettu, mikä lisää vaatimuksia SYT:n tiedontuotannolle.

2 Strategiset tavoitteet

Toiminta- ja taloussuunnitelma 2027–2029 perustuu HSY:n strategiaan vuoteen 2035 sekä omistajaohjaustavoitteisiin. Valittujen strategisten painopisteiden ja päämäärien toteuttamisen tueksi on asetettu 3 erilaista ohjelmakokonaisuutta. Strategisten päämäärien seuranta tapahtuu mittareiden kehittymisen raportoinnilla sekä ohjelmien etenemisen ja niihin liittyvien toimenpiteiden toteutumisen raportoinnilla.

Strategian 2035 kolme painopistettä sekä niitä toteuttavat yhteensä 9 kehitysteemaa ovat:

Strategian painopiste	Kehitysteemat
Turvallisuus	Toimintavarmuus, toiminnan jatkuvuus, varautuminen ja resilienssi
	Turvallisuuskulttuuri ja -osaaminen
	Tietoturva ja fyysinen turvallisuus
Talous	Talouden tasapaino ja saneerausvelan hallinta
	Sujuvat ja tehokkaat prosessit sekä kustannustietoisuuden kulttuuri
	Hankintojen kehittäminen
Vastuullisuus	Ilmastovaikutusten ja sekajätteen määrän vähentäminen
	Vastuulliset hankinnat
	Perustehtävissä kehittyminen ja vastuullinen johtaminen

Valittujen strategisten painopisteiden ja niiden toteuttamisen seuraamiseksi asetettujen mittarien tavoitteet vuodelle 2027 on esitetty alla olevassa taulukossa. Taulukossa on esitetty myös strategisten mittareiden toteumat vuodelta 2025, sekä vuoden 2026 ennusteet.

Strategian painopiste & Mittarit	2025	Ennuste 2026	Tavoite 2027	Tavoite 2028	Tavoite 2029	Tavoite 2030	Tavoite 2035
Turvallisuus							
Tapaturmataajuus, LTIF	13,2	12	pienenee	pienenee	pienenee	pienenee	0
Tietoturvaindeksi	5,8	7,1	6	7	8	9	10
Turvallisuuskulttuuri-kysely	-	arvioidaan 2026	-	-	-	-	-
Talous							
Toimintamenot eur / asukas	145	144	141	139	137	135	133
Saneerausinvestoinnit, kumulatiivinen toteuma (milj. €) **	72	65	60	125	195	270	740
Omavaraisuusaste %	28	29	30	32	34	> 35	40
Sähköinen asiointi %	64	67	51	56	63	70	80
Vastuullisuus							
Kasvihuonekaasupäästöt, tCO ₂ -ekv./v. ***	82 000	80 000	84 000	80 000	78 000	75 000	71 000
Sekajätteen määrä, kg/asukas/vuosi	118,5	116	117	114	111	108	87
Asiakastyytyväisyys, asteikko 1...5*	4,3	4,2	> 4	> 4	> 4	> 4	> 4
eNPS, henkilöstön suositteluindeksi	13	9	16	17	18	20	25

*Strategiakauden 2027–2035 mittaustapa muuttunut, taulukon vertailuluvut 2025–2026 esitetty uuden mittaustavan mukaisesti

** kumulatiivisuutta seurataan strategiakauden alusta 2027 alkaen, 2025 toteuma ja 2026 ennuste on esitetty vuosittaisen toteutuksen vertailutiedoksi.

***Strategiakauden 2027–2035 laskentatapa muuttunut, taulukon vertailuluvut 2025–2026 esitetty uuden laskentatavan mukaisesti. 2025 toteuma vanhan laskentatavan mukaisesti 71 000 tCO₂-ekv./v.

Toiminta- ja taloussuunnitelma integroi uuden strategian strategiset painopisteet ja omistajaohjaustavoitteet yhdeksi ohjattavaksi kokonaisuudeksi, jossa yhteiset mittarit ja tavoitetaulukot varmistavat läpinäkyvän, johdonmukaisen ja tavoitteisiin kytkeytyvän seurannan.

Alla olevassa taulukossa on kuvattu omistajakuntien asettamat strategisia mittareita täydentävät omistajaohjaustavoitteet ja mittarit HSY:lle 2027–2029 sekä tavoitearvot vuodelle 2027.

Omistajaohjaustavoitteet & Mittarit	Toteuma 2025	Ennuste 2026	Tavoite 2027
Tuottavuuden parantaminen ja talouden tasapaino			
Käyttömenojen tuottavuusindeksi ****	98,9	99,6	paranee 0,5 % vuodesta 2026
Toimintamenot, euroa/asukas	145	144	141
Omavaraisuusaste, % **	28	29	30
Kestävyystavoitteet***			
Sekajätteen määrä, kg/asukas/vuosi	118,5	116	117
HSY:n kasvihuonepäästöt, tCO ₂ -ekv./v.*****	82 000	80 000	84 000
Ympäristövaikutusten vähentämisen lisätoimenpiteiden käyttöönotto ja uusien toimenpiteiden kartoittaminen, typpioksiduuli (N ₂ O) päästöjen vähentäminen (tCO ₂ -ekv./v.)	30 300	34 200	vähenee vuodesta 2026
Vesihuollon toimivuus paranee			
Verkostojen saneerausinvestointien toteuma, milj. €/v.	72	65	60
Verkostojen saneerausinvestointien kumulatiivinen toteuma vuodesta 2021 lähtien, kumulatiivisen vuosikohtaisen toteuman keskiarvo milj. €/v.	45	48	paranee vuodesta 2026
Asiakastytyväisyys pysyy hyvällä tasolla			
Vesihuollon asiakastytyväisyys, asteikko 1...5 *****	4,3	4,2	4,0
Jätehuollon asiakastytyväisyys, asteikko 1...5 *****	4,3	4,2	4,0

Muut omistajalinjaukset:

- Kuntayhtymän talousarviovalmistelussa otetaan huomioon peruspääomalle maksettava 1,5 %:n korko
- Kuntayhtymä tukee työllisyydenhoitoa jäsenkuntien alueella ja raportoi prosentiosuuden hankinnoista, joissa on käytetty työllistämisehtoa

* Raportointiin tulee sisältyä tuottavuusindeksin kehittyminen (edellisten vuosien tiedot). Tuottavuusindeksi 2021 = 100

** Omavaraisuusasteen tulee olla vuoden 2030 loppuun mennessä vähintään 35 %, ja pidemmällä aikavälillä vähintään 40 %

*** HSY seuraa tämän tavoitteen ja sen mittareiden lisäksi myös kierrätysastetta ja raportoi sen kehityksestä jäsenkunnille vuosittain

****kerrosneliöiden kehitys oletettu lineaariseksi raportointihetkellä saatavilla olevien datapisteiden välillä, indeksin tiedot voivat tarkentua osin viiveellä

*****toimialakohtaista asiakastytyväisyyserottelua ei saatavilla, toteuma ja ennuste esitetty HSY-tasolla

***** Strategiakauden 2027–2035 laskentatapa muuttunut, taulukon vertailuluvut 2025–2026 esitetty uuden laskentatavan mukaisesti. 2025 toteuma vanhan laskentatavan mukaisesti 71 000 tCO₂-ekv./v.

2.1 Turvallisuus

Turvallisuusohjelman tavoitteena on varmistaa HSY:n perustehtävien toteutuminen ja kriittisten palvelujen jatkuvuus kaikissa olosuhteissa. Turvallisuutta kehitetään yhtenäisenä kokonaisuutena vahvistamalla häiriönsietokykyä, kriittisen infrastruktuurin suojaamista, digitaalista turvallisuutta sekä turvallista työtä ja toimintakulttuuria.

Toimintaan kohdistuviin häiriöihin varaudutaan ennakoivasti kehittämällä johtamista, tilannekuvaa, jatkuvuudenhallintaa, materiaalista varautumista ja harjoittelua. Kriittisen infrastruktuurin toimintavarmuutta vahvistetaan riskiperusteisesti huomioimalla fyysinen, tekninen ja rakenteellinen turvallisuus sekä ilmastonmuutoksen vaikutuksiin varautuminen.

Työturvallisuuden tavoitteena on tapaturmaton ja häirinnästä vapaa työpaikka. Fyysistä turvallisuutta parannetaan ennakoivalla turvallisuusjohtamisella, turvallisuushavainnoilla, turvallisuuskävelyillä, koulutuksilla sekä vahvistamalla yhteisten työpaikkojen ja palveluntuottajien turvallisuusjohtamista. Psykologisen turvallisuuden ja turvallisuuskulttuurin kehittäminen jokapäiväisen toiminnan osana on meille yhtä olennaista kuin fyysisen turvallisuuden kehittäminen.

Kyber- ja tietoturvallisuutta kehitetään suojaamalla kriittiset tiedot, järjestelmät ja palvelut riskiperusteisesti sekä vahvistamalla niiden häiriönsietokykyä ja palautumiskykyä. Turvallisuus- ja varautumisviestintää kehitetään tukemaan johtamista, tilannekuvaa ja häiriötilanteiden hallintaa.

Turvallisuusohjelman toteutumista seurataan tapaturmataajuuden, tietoturvaindeksin ja turvallisuuskulttuurin kehittymistä kuvaavan kyselyn avulla. Lisäksi seurataan ohjelman tavoitteiden ja kehittämistoimenpiteiden toteutumista.

2.2 Talous

Talousohjelmassa varmistetaan HSY:n talouden kestävyys ja tasapaino pitkällä aikavälillä. Omavaraisuutta lisätään ja velkaantumista hillitään tulorahoituksen, käyttötalouden ja investointien muodostamaa kokonaisuutta hallitsemalla. Palvelut tuotetaan asiakkaille laadukkaasti ja kustannustehokkaasti.

Talouden tasapainoa parannetaan hallitsemalla tuottojen ja kulujen suhdetta sekä kohdentamalla investointeja tarpeen ja riskien perusteella. Omaisuudenhallintaa kehitetään omaisuuden mahdollisimman tehokkaan hyödyntämisen varmistamiseksi koko sen elinkaaren ajan. Vesihuoltoverkoston saneerausinvestointeja lisätään suunnitelmallisesti, jotta saneerausvelan kasvu estetään ja toimintavarmuus turvataan pitkällä aikavälillä.

Kustannustietoisuutta ja toiminnan tehokkuutta vahvistetaan kaikessa tekemisessä. Palvelujen hinnoitteluperiaatteita kehitetään kustannuksiin perustuen ja niistä viestitään selkeästi. Samalla huolehditaan siitä, että taloudelliset tavoitteet ovat tasapainossa turvallisuus-, ympäristö- ja lakisääteisten veloitteiden ja tavoitteiden kanssa.

Sujuvat ja tehokkaat prosessit ovat keskeinen osa talousohjelmaa. Vastuita selkeytetään prosessijohtamisen periaatteita hyödyntäen. Prosesseja tehostetaan hyödyntämällä esimerkiksi digitalisaatiota, data-analytiikkaa ja uusia teknologioita, mukaan lukien tekoäly. Päätöksentekoa tukee ajantasainen, laadukas ja analysoitu tieto. Sähköistä asiointia edistetään ja asiakaskokemusta mitataan säännöllisesti, jotta palveluja voidaan kehittää vaikuttavasti.

Hankinnoissa tavoitellaan kustannussäästöjä ja parempaa vaikuttavuutta. Yhteisiä toimintamalleja hyödynnetään entistä laajemmin, ja hankinnoissa painotetaan hinnan ohella laatua ja elinkaarikustannuksia. Hankintojen tehostamista tuetaan edelleen kategoriamallin avulla. Talouden ja toiminnan johtamista kehitetään vakioimalla raportointikäytäntöjä ja vahvistamalla henkilöstön talous- ja hankintaosaamista.

Talousohjelman toteutumista ja vaikuttavuutta seurataan selkeillä mittareilla. Keskeisiä mittareita ovat muun muassa toimintamenot asukasta kohden, saneerausinvestointien kumulatiivinen toteuma, omavaraisuusaste sekä sähköisen asioinnin osuus. Lisäksi seurataan ohjelmallisten tavoitteiden toteutumista osana strategian kokonaisohjausta ja raportointia. Mittareiden avulla varmistetaan talouden tasapainon kehittyminen ja toiminnan jatkuva parantaminen.

2.3 Vastuullisuus

Vastuullisuusohjelmassa edistetään puhtaampaa ja kestävämpää tulevaisuutta yhdessä henkilöstön, asiakkaiden ja kumppaneiden kanssa. Toiminnan ilmasto- ja ympäristövaikutuksia sekä syntyvän sekajätteen määrää vähennetään järjestelmällisesti osana perustehtävien toteuttamista. Samalla asukkaita ohjataan vastuulliseen kulutuskäyttäytymiseen viestinnän, neuvonnan ja erilaisten kannustavien ratkaisujen avulla. Kaikessa toiminnassa korostetaan läpinäkyvyyttä, vastuullisuutta ja luotettavaa toimintatapaa.

Ilmastovaikutusten ja ympäristökuormituksen vähentäminen perustuu omien suorien päästöjen pienentämiseen tuotantoprosesseja kehittämällä. Jätevedenpuhdistuksen typpioksiduulipäästöjä pyritään omistajaohjauksen asettamien tavoitteiden mukaisesti vähentämään edelleen jo käyttöön otetuilla keinoilla sekä kehittämällä uusia toimenpiteitä toimialojen yhteistyönä. Kotitalouksien jätteen lajittelua tehostetaan muun muassa pilottien, asiakaslähtöisten ratkaisujen ja neuvonnan keinoin. Tavoitteena on vähentää syntyvän sekajätteen määrää ja tukea kiertotalouden toteutumista koko toimialueella.

Hankinnoissa vastuullisuutta vahvistetaan ottamalla huomioon epäsuorat ilmastopäästöt, kiertotalouden periaatteet, luonnon monimuotoisuus sekä sosiaalinen vastuu. Yhtenäisillä ja

kustannustehokkailla toimintamalleilla pyritään varmistamaan, että hankinnat tukevat vastuullisuustavoitteita ja vaikuttavat myönteisesti koko arvoketjuun.

Vastuullisuusohjelmassa huomioidaan myös ympäristön ja asukkaiden hyvinvointi. Toiminnan lähiympäristöhaittoja vähennetään, HSY:n omilla alueilla toteutetaan monimuotoisuutta lisääviä luontotekoja. Toiminnan luontovaikutuksia tunnistetaan ja vähennetään. Lisäksi toimitaan aktiivisesti alueen ilmanlaadun ja vesistöjen tilan parantamiseksi. Asukkaita tuetaan vastuullisessa elämäntavassa kehittämällä viestinnän ja neuvonnan vaikuttavuutta sekä vastuullisuusraportointia ja sidosryhmäviestintää.

Perustehtävissä kehittyminen ja vastuullinen johtaminen ovat vastuullisuusohjelman läpileikkaavia lähtökohtia. Sisäisten prosessien sujuvuutta ja arjen toimivuutta parannetaan, henkilöstön osaamiseen ja hyvinvointiin panostetaan ja yhteistyötä vahvistetaan. Toimintaa ohjaa jatkuvan parantamisen periaate, jonka avulla varmistetaan, että vastuullisuus toteutuu johdonmukaisesti kaikessa toiminnassa.

Vastuullisuusohjelman etenemistä ja vaikuttavuutta seurataan neljällä numeerisella mittarilla: kasvihuonekaasupäästöt, syntyvän sekajätteen määrä, asiakastyytyväisyys sekä henkilöstön suosittelijuusindeksi (eNPS). Lisäksi seurataan ohjelmallisten tavoitteiden toteutumista osana strategian kokonaisohjausta ja raportointia.

3 Henkilöstö

3.1 Tavoitteet

Keskeiset henkilöstöön liittyvät tavoitteet TTS-kaudella 2027–2029 näkyvät monella tavalla strategiassa. Turvallisuuden ohjelman teeman sisällä on useita turvallisuuteen liittyviä teemoja, muun muassa turvallisuusajattelun kehittäminen, tietoturvallisuus ja varautuminen. Vastuullisuuden ohjelman mukaisesti kehitämme edelleen henkilöstön osaamista, muutoskyvykkyyttä ja vastuullista johtamista.

HSY haluaa työnantajana olla henkilöstöstään huolta pitävä, oikeudenmukainen ja johdonmukainen strategisten tavoitteiden ja arvojensa mukaan toimiva. Johtamisen ja esihenkilötyön osaaminen ja sen kehittäminen muodostavat perustan onnistumisellemme sekä palvelutuotannon järjestämisessä että henkilöstön työhyvinvoinnin johtamisessa. Panostamme vastuullisen johtamisosaamisen kehittämiseen lisäksi edelleen yhteisiin tavoitteisiin pohjautuvan työkuultuurin kehittämiseen työyhteisöissämme eri menetelmin. Kehitämme osaamistamme huomioiden määritellyt strategiset kyvykkyytemme ja strategiset osaamiset varmistaaksemme strategisten tavoitteiden saavuttamisen. Yleisen ja strategisen osaamisen kehittämisen rinnalla huolehdimme ammatillisen osaamisen kehittämisestä ja ylläpitämisestä ja erityisesti lakisääteisten ja sertifikaatteja edellyttävien koulutusten tarjonnasta. Työturvallisuus on meidän tekemiseemme olennaisesti kuuluvaa ja jatkamme uudella strategiakaudella turvallisuuteen liittyviä tavoitteita määrittäen myös uusia keinoja sen kehittämiseksi. Panostamme vahvasti työn tekemisen fyysiseen turvallisuuteen ja entistä enemmän myös psykologiseen turvallisuuteen.

Nykyisellä ohjelmakaudella painopisteinä olevia asioita olemme vakiinnuttaneet toimintaan ja on tärkeää niiden vaaliminen perustoiminnassa. Työntekijäkokemus ja sen kehittäminen on meille edelleen erittäin merkittävä tekijä sekä pito- että vetovoimana.

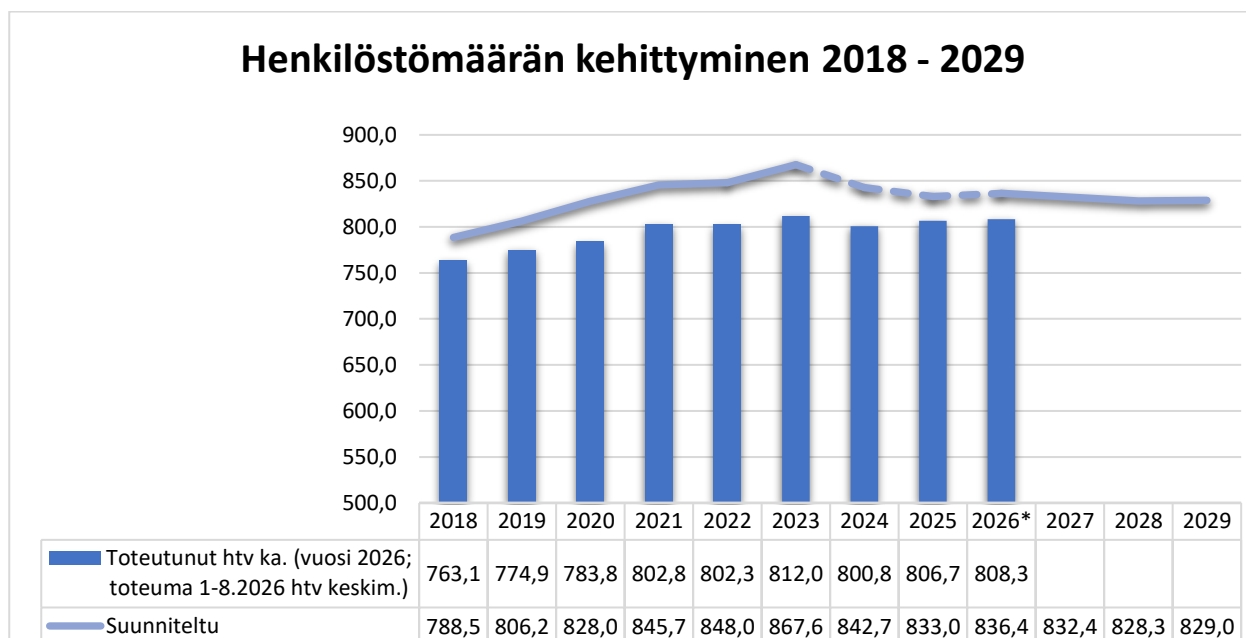
Henkilöstön monipuolisella osaamisella ja kyvyllä ottaa joustavasti vastaan uudistuvia ja muuttuvia työtehtäviä menestyttään ja myös varaudutaan tulevaisuuden muuttuvassa toimintaympäristössä. HSY:ssä haluamme vahvistaa ja vaalia oppimista edistävää toimintakulttuuria, joka mahdollistaa tutkimisen, testaamisen, kokeilemisen, ja jossa opitaan työtä tekemällä myös tavallisen arjen keskellä. Osaaminen käyttää tekoälyä vastuullisesti koskettaa kaikkia työntekijöitämme. Inhimillisten työelämätaitojen tukeminen teknologistuvassa työmaailmassa on erittäin tärkeää. Työtä tehdään asiakkaiden hyväksi yhteisten tavoitteiden ohjaamina. Koko henkilöstöltä, johtajilta, esihenkilöiltä ja työntekijöiltä odotetaan avointa ja myönteistä asennetta ja kykyä nähdä oman osaamisen ja työn kehittäminen perustehtävän ohella jokaisen tehtäväksi. Tavoitteenamme on, että voimme hyvin tuottaessamme hyvinvoinnin palveluita kaupunkilaisille.

Toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset viime vuosina edellyttävät meiltä turvallisuusteeman entistä vankempaa huomioimista toiminnassamme. Tämä näkyy myös

osaamisen vahvistamisessa organisaatiomme eri tasoilla ja prosesseissa, työntekijöidemme ja esihenkilöiden tehtävissä.

3.2 Henkilöstömäärän kehittyminen

Henkilöstön määrällinen tarve on arvioitu syksyllä 2026 tehdyssä henkilöstösuunnitelmassa 2027–2029. Henkilöstösuunnitelman vuoden 2027 keskimääräinen henkilöstömäärä noudattaa linjausta, että henkilöstömäärämme ei nouse, vaan pystymme vastaamaan tulevaisuuden edellyttämiin muutoksiin ensisijaisesti tehtävien muutoksilla ja vain perustellusta syystä henkilöstömäärämme voi nousta. Vuoden 2027 keskimääräinen henkilöstömäärä on suunnitelmassa yhteensä 832,4 henkilötyövuotta.

4 Riskienhallinta

HSY:n riskienhallinta on osa johtamisjärjestelmää ja jatkuvaa toimintaa kaikilla organisaatiotasoilla. Riskit tunnistetaan, arvioidaan ja hallitaan osana päivittäistä toimintaa ja toiminnan suunnittelua. Riskeille nimetyt omistajat vastaavat hallintatoimenpiteiden toteutumisesta ja vaikuttavuudesta.

Riskienhallinta kattaa strategiset, operatiiviset, taloudelliset ja vahinkoriskit, joita hallitaan riskikarttojen, Riski-järjestelmän ja vuosikellon mukaisen seurannan avulla osana johtamista ja päätöksentekoa.

Riskienhallinta tukee toiminnan laillisuutta, toimintavarmuutta, jatkuvuutta ja kriinkestävyyttä. Riskien tunnistaminen, arviointi ja hallinta muodostavat myös perustan turvallisuuden, varautumisen ja häiriönsietokyvyn kehittämiseksi sekä kriittisten palvelujen turvaamiselle. HSY tekee tiivistä yhteistyötä viranomaisten, jäsenkaupunkien, Huoltovarmuuskeskuksen ja muiden keskeisten kumppaneiden kanssa varmistaakseen palvelujen toimintakyvyn myös poikkeusoloissa.

4.1 Vesihuolto

Operatiivinen riskienhallinta rakentuu vesihuollon toimialalla WHO:n ohjeistukseen pohjautuviin WSP- ja SSP-malleihin, joiden avulla hallitaan tuoteturvallisuutta, ympäristöterveysriskejä ja toiminnan jatkuvuutta. Vesihuollon tuotantolaitokset ovat laajamittaisia kemikaalien käyttökohteita, ja näihin kohdistuvat Tukesin vaatimukset ovat lisänneet käyttö- ja prosessiturvallisuuden kehittämistoimia jo vuosia. HSY:ssä on toteutettu poikkileikkaavaa prosessiturvallisuushanketta vuodesta 2024 ja prosessiturvallisuuden integrointi HSY:n toimintajärjestelmään valmistui vuoden 2025 aikana. TTS-kaudella 2027–2029 kehitetään edelleen WSP- ja SSP-mallien mukaista osastojen välistä yhteistyötä, kyberturvallisuuden ja fyysisen turvallisuuden riskienarviointeja VESFY-hankkeessa kehitetyllä mallilla, toteutetaan tarvittavat auditoinnit sekä varaudutaan viranomaisvalvontaan muun muassa Lupa- ja valvontaviraston, Elinvoimakcsuksen ja Tukesin ohjelmien mukaisesti.

Strategisen riskienhallinnan osalta vesihuolto keskittyy laajojen kokonaisuuksien ja ilmiöiden riskien tunnistamiseen, vastuiden edelleen selkeyttämiseen ja riskikartan ajantasaistamiseen toimintaympäristön muuttuessa. Vesihuolto on osallistunut aktiivisesti valtakunnalliseen ja kansainväliseen kehittämistyöhön, erityisesti kyber- ja fyysisen turvallisuuden vahvistamiseen VESKY- ja VESFY-hankkeiden kautta, jotka valmistuivat vuosina 2025 ja 2026. Parhailaan käynnissä on HSY:n johtama VESAKKO-hanke, jonka kautta koulutetaan OT-ympäristöjen parissa toimivia asiantuntijoita valtakunnallisessa, YAMK-tasoisessa kyberturvallisuuden koulutusohjelmassa yhteistyössä Metropolia ammattikorkeakoulun kanssa. VESAKKO-hanke

saatetaan loppuun alkuvuoden 2027 aikana. Lisäksi HSY:n vesihuollolla on keskeinen rooli valtakunnallisessa huoltovarmuustyössä Vesihuoltopoolissa sekä HVO:n ELVAR-toimikunnassa ja Digipoolin kyberturvaryhmässä.

4.2 Jätehuolto

Jätehuollossa riskienhallinta on osa päivittäisiä prosesseja, ja henkilöstö osallistuu siihen systemaattisesti arvioinnin, suunnittelun ja käytännön toimien kautta. Operatiivisessa toiminnassa varaudutaan toimintakatkoihin ja häiriöihin dokumentoiduilla menettelytavoilla, jotka ehkäisevät vahinkoja ja minimoivat niiden vaikutukset. Prosessiturvallisuuden merkitys on korostunut, kun vaarallisten kemikaalien määrät prosesseissa ovat kasvaneet. Kemikaaleja varastoidaan ja käsitellään aiempaa enemmän, mikä on myös johtanut toiminnan luvanvaraisuuteen (Tukes). Kemikaalimäärien kasvu lisää samalla riskejä ja edellyttää aiempaa systemaattisempaa turvallisuuden hallintaa. Ämmäsuon kemikaalilupien vaatimusten täyttyminen varmistetaan itsearvioinneilla ja kehittämistoimilla yhteistyössä vesihuollon kanssa.

Ympäristöluvan alaista toimintaa valvovat Lupa- ja valvontavirasto ja kuntien ympäristösuojeluviranomaiset. Ämmäsuon ekoteollisuuskeskus kuuluu ympäristölupien valvonnan korkeimpaan luokkaan mikä tarkoittaa, että määräaikaistarkastus tehdään vuosittain. Sortti-asemat kuuluvat valvontaluokkaan 3, jolloin kohteeseen tehdään määräaikaistarkastus vähintään joka kolmas vuosi.

TTS-kaudella jatketaan kokonaisvaltaisen riskienhallinnan (KoRi) kehittämistä yhteistyössä jätehuollon johdon, ERM-ryhmän ja KoRi-työryhmän kanssa. Varautumiskypsyyttä vahvistetaan erityisesti häiriötilannejohtamisessa, jossa keskeistä on tilannekuvan muodostaminen, häiriöiden yhdenmukainen luokittelu ja tarkoituksenmukaisten toimenpiteiden nopea käyttöönotto. Jätehuolto osallistuu myös aktiivisesti Huoltovarmuuskeskuksen jätehuoltopoolin toimintaan. Jätehuolto on kehittänyt varautumistaan yhdessä palveluntuottajien kanssa hyödyntämällä Huoltovarmuuskeskuksen Häiriöhyrrä-harjoituksia. Häiriöhyrrä on työpöytäharjoitustyökalu, joka tukee toimijoiden yhteistyön ja häiriötilanteisiin varautumisen harjoittelua.

4.3 Seutu- ja ympäristötieto

Seutu- ja ympäristötiedon riskienhallinta perustuu tunnistettujen riskien systemaattiseen arviointiin, mahdollisten uusien riskien kartoittamiseen ja hallintatoimenpiteiden toteuttamiseen. Tulosalueen johtoryhmä tarkastelee riskikokonaisuutta säännöllisesti ja pyrkii riskitason pienentämiseen tehokkailla hallintatoimilla. Ilmanlaadun mittaustoiminnassa varaudumme häiriö- ja poikkeustilanteisiin, erityisesti ilmanlaatatutiedon ja sen viestinnän jatkuvuuden turvaamiseen.

SYTin tietojärjestelmien ylläpidossa ja kehittämisessä painotetaan alihankkijoiden aktiivista ohjausta ja sopimusten hyvää hallintaa toimintavarmuuden varmistamiseksi.

5 Kuntayhtymän talous

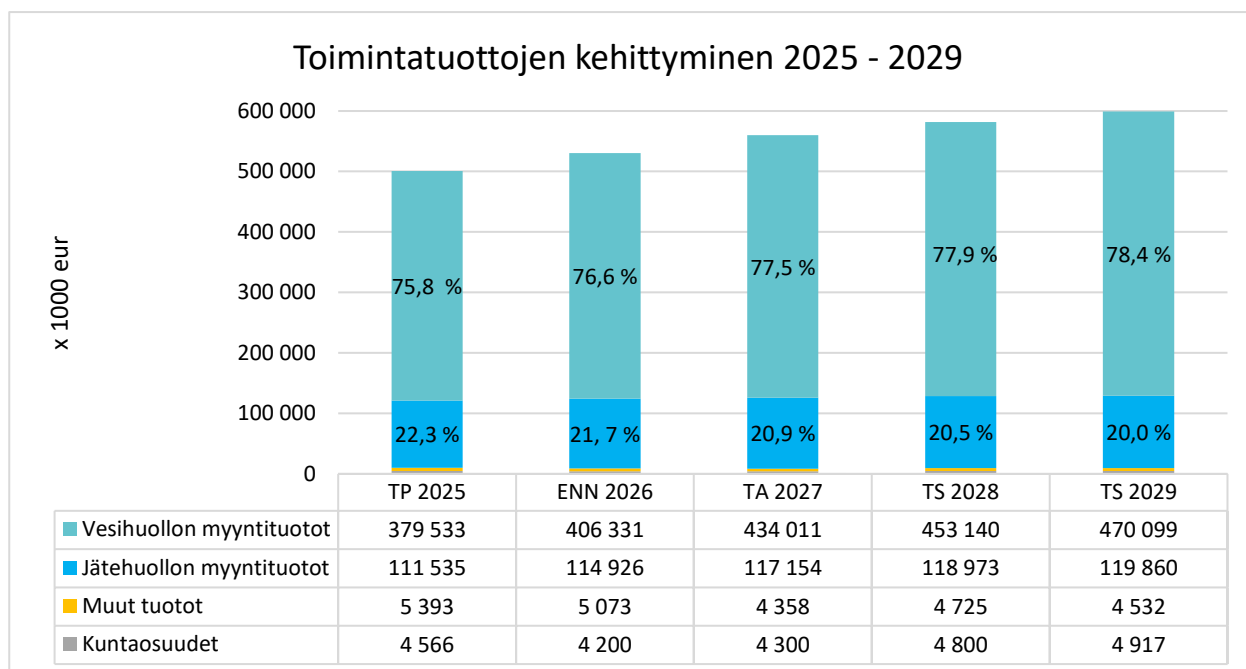
5.1 Tuloslaskelma

x 1000 eur						Muutos-% 2027/2026
	TP 2025	ENN 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029	
TOIMINTATULOT	501 027	530 530	559 823	581 638	599 408	5,5 %
Myyntituotot	491 430	521 596	551 528	572 476	590 322	5,7 %
Kuntaosuudet	4 566	4 200	4 300	4 800	4 917	2,4 %
Muut tuotot	5 031	4 734	3 995	4 361	4 169	-15,6 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	2 943	3 401	3 452	3 452	3 452	1,5 %
TOIMINTAMENOT	-210 608	-221 006	-233 097	-236 210	-237 956	5,5 %
Henkilöstömenot	-56 922	-57 394	-60 610	-61 706	-63 011	5,6 %
Palvelujen ostot	-113 104	-116 001	-121 362	-123 073	-124 696	4,6 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-30 771	-32 229	-35 711	-35 736	-35 062	10,8 %
Muut toimintakulut	-9 811	-15 382	-15 415	-15 695	-15 187	0,2 %
TOIMINTAKATE	293 362	312 925	330 178	348 879	364 904	5,5 %
RAHOITUSTULOT JA -MENOT	-79 114	-80 088	-86 314	-85 941	-82 487	7,8 %
VUOSIKATE	214 249	232 837	243 864	262 938	282 417	4,7 %
POISTOT	-196 034	-184 803	-181 789	-186 975	-192 875	-1,6 %
TILIKAUDEN TULOS	18 214	48 034	62 075	75 963	89 542	29,2 %
VARAUSTEN MUUTOKSET	318	318	318	297	72	0,1 %
TULOVEROT	0	-1 093	-2 888	-3 475	-4 131	164,2 %
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	18 532	47 259	59 505	72 785	85 483	25,9 %
Tuloslaskelman tunnuslukuja						
Toimintatuotot, prosenttia toimintakuluista	241,3 %	243,8 %	243,8 %	249,9 %	255,6 %	
Vuosikate, prosenttia keskimääräisistä poistonalaisista investoinneista	99,9 %	108,6 %	113,7 %	122,6 %	131,7 %	

*) Tunnusluku kuvaa kuntayhtymän tulorahoituksen riittävyyttä investointien rahoittamiseksi. Kun tunnusluku on 100 % tai enemmän, tulorahoituksen voidaan katsoa olevan riittävä. Jos vuosikate on keskimääräistä investointitasoa pienempi (tunnusluku < 100 %), kuntayhtymä joutuu rahoittamaan osan investoinneista ulkopuolisella lainarahoituksella.

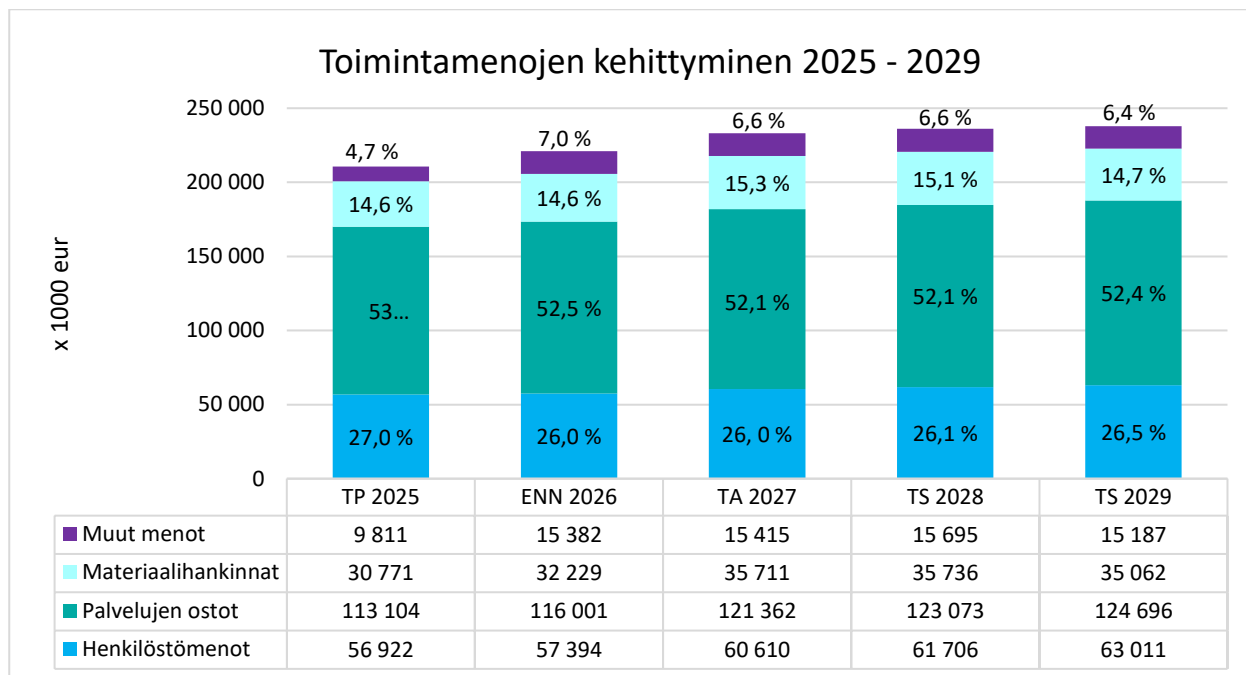
Toimintatuotot

HSY:n toimintatuotot vuonna 2027 ovat 559,8 milj. euroa eli 29,3 milj. (5,5 %) euroa enemmän vuoden 2026 ennusteeseen verrattuna. Vesihuollon käyttömaksuihin esitetään talousarviovuodelle kokonaiskorotusta 5 % ja suunnitelmavuosille 2028 4 % ja 2029 3 % korotusta. Perusmaksuihin esitetään talousarviovuodelle kokonaiskorotusta 8 %. Suunnitelmavuosien 2028 ja 2029 vastaavat korotukset ovat 6 % vuosittain. Jätehuollon tulokertymää lisää erityisesti hinnankorotukset astiantyhjennysmäärien pysyessä lähes ennallaan. Jätehuollon hintoihin suunnitellaan talousarviovuodelle keskimäärin 2,6 % korotusta.

Toimintamenot

HSY:n toimintamenot vuonna 2027 ovat 233,1 milj. euroa, joka on 12,1 milj. (5,5 %) euroa enemmän kuin vuoden 2026 ennusteessa. Toimintamenojen budjetoinnissa on huomioitu toiminnan muutokset ja merkittävimmät tiedossa olevat kustannusmuutokset. Vuonna 2027 toimintakuluista noin 52 % koostuu palveluiden ostoista kuten jätteen kuljetuspalvelujen ostoista, IT-kuluista, asiantuntijapalveluista sekä rakentamis- ja kunnossapitopalveluista. Henkilöstökulujen osuus on noin 26 %, materiaalihankinnat 15 % sekä muut kulut 7 %. Henkilöstökuluihin sisältyy palkkaratkaisun vaikutukset; 3,9 % vuodelle 2027 (vuoden 2026 kokonaispalkkaan verrattuna), vuodelle 2028 2,1 % ja vuodelle 2029 2,1 %. Jos tarkempaa tietoa ei ole ollut saatavilla, suunnittelun lähtökohtana on käytetty suunnitelmakaudelle 2 prosentin inflaatio-olettamaa.

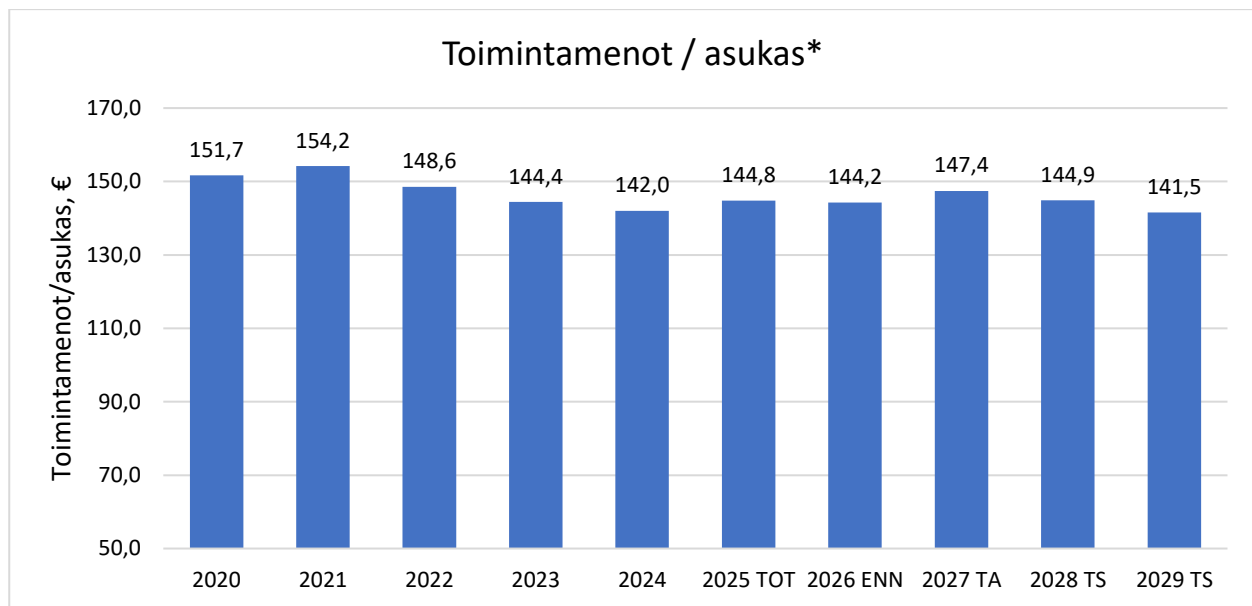
Tuloksen muodostuminen

Toimintatuottojen ja -kulujen erotuksena syntyvä toimintakate talousarviovuonna 2027 on 330,2 milj. (59,0 %) euroa, kun sen vuonna 2026 ennustetaan olevan 312,9 milj. (59,0 %) euroa. Ero johtuu suurelta osin myyntituottojen arvioidusta kasvusta vuonna 2027. Hintamuutokset vaikuttavat myyntituottoihin positiivisesti suunnitelmakaudella. Suunnitelmavuonna 2028 toimintakate paranee ja on 348,9 milj. (60,0 %) euroa ja vuonna 2029 364,9 milj. (60,9 %) euroa.

Nettorahoituskulut vuonna 2027 ovat 86,3 milj. euroa. Korkokuluista 57,8 milj. euroa on jäsenkunnille perustamislainoista maksettavia korkoja. Peruspääoman korko, jota jäsenkunnat alkoivat periä vuodesta 2021, oli vuosina 2023–2024 1,0 % ja vuodesta 2025 alkaen 1,5 %. Rahoitustuottoihin on budjetoitu 200 000 euron osinkotuotot Uudenmaan Voima Oy:ltä vuosille 2027–2029. Suunnitelmakauden aikana nettorahoituskulut kääntyvät pieneen laskuun ollen vuonna 2028 85,9 milj. euroa ja vuonna 2029 82,5 milj. euroa.

Talousarviovuoden 2027 tilikauden ylijäämä on vuosikatteesta vähennettävien pysyvien vastaavien (käyttöomaisuus) poistojen, varausten muutosten ja tuloverojen jälkeen 59,5 milj. euroa ylijäämäinen, vuonna 2028 72,8 milj. euroa ylijäämäinen ja vuonna 2029 85,5 milj. euroa ylijäämäinen.

Tuottavuuden kehittyminen

*Vuoden 2021 rahassa (merkittävät kertaluonteiset erät ja keskimääräinen inflaation vaikutus eliminoitu)

Tuottavuuden kehittymistä kuvaa toimintamenojen ja jäsenkaupunkien asukasmäärän suhde. Tuottavuustavoitteena on 1,5 % vuotuinen parannus. Tuottavuus ilmoitetaan ilman merkittäviä kertaluonteisia eriä vuoden 2021 rahassa siten, että inflaation vaikutus on poistettu. Väkiluvun arvioidaan kasvavan keskimäärin 1,1 % vuosivauhdilla suunnittelukaudella 2027–2029.

Toimintamenot asukasta kohden paranevat suunnitelmakauden kuluessa, mutta kehitys jää maltilliseksi, koska toimintaympäristöön kohdistuu samanaikaisesti useita kustannuksia kasvattavia tekijöitä. Geopoliittinen tilanne sekä energian ja raaka-aineiden hintavaihtelut lisäävät kustannuspaineita investointi- ja käyttötaloudessa. Lisäksi vesihuollossa kasvavan infrastruktuurin ylläpito, omaisuudenhallinta ja verkostojen saneeraukset edellyttävät lisäpanostuksia palvelutuotantoon.

Jäsenkuntien maksuosuudet

Kuntayhtymän perussopimuksen mukaisesti HSY perii jäsenkunniltaan maksuosuudet muista kuin vesihuollon tai jätehuollon tehtävistä. Maksuosuudet jaetaan jäsenkuntien asukasluvun suhteessa siten, ettei yhden kunnan maksuosuus voi olla yli 50 % ja se on vähintään 1 %. Kuntaosuuksien jakautuminen kunnittain on esitetty alla olevassa taulukossa (jako asukasmäärien 31.12.2025 mukaisesti).

1 000 €						Muutos-% 2027/2026
	TA 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029	
Kuntaosuudet						
- Seutu- ja ympäristötiedon toimintaan	4 900	4 816	4 852	4 869	4 917	
- Aikaisempien vuosien ylijäämän hyvitys	-334	-616	-552	-69	0	
Laskutettava kuntaosuus	4 566	4 200	4 300	4 800	4 917	2,4 %
Kuntaosuudet jäsenkunnittain	Osuus-%	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029	
Helsinki	50,0 %	2 100	2 150	2 400	2 458	
Espoo	27,6 %	1 154	1 186	1 324	1 356	
Kauniainen	1,0 %	42	43	48	49	
Vantaa	21,4 %	904	921	1 028	1 053	
Yhteensä	100,0 %	4 200	4 300	4 800	4 917	

Kuntaosuuksilla katetaan se osuus seutu- ja ympäristötiedon tehtävien hoidosta aiheutuvista kustannuksista, jota ei voida kattaa tulosalueen muilla myyntituotoilla tai ulkopuolisella hankerahoituksella. Seutu- ja ympäristötiedon tulosalueen aiempien vuosien ylijäämäisistä tuloksista kertynyt kumulatiivinen ylijäämä hyvitetään laatimalla tulosalueen budjetti alijäämäiseksi siten, ettei kuntaosuuksia laskuteta täysimääräisinä. Vuoden 2026 tulosenrusteen mukainen kumulatiivinen ylijäämä on noin 0,621 milj. euroa. Ylijäämä on kohdistettu vahvan etupainotteisesti siten, että eniten ylijäämää käytetään vuonna 2027.

Perustamislainoista jäsenkunnille maksettavat korot

Jäsenkuntalainojen korko on vuodesta 2013 alkaen sidottu Suomen valtion 10 vuoden sarjaobligaatien tuottoon lisättynä 2,0 prosenttiyksikön lainamarginaalilla. Korko on kuitenkin aina vähintään 5,30 %. Vuonna 2019 aloitettiin ensimmäiset lainanlyhennykset (Laina A) ja vuonna 2024 alkoivat loppujenkin jäsenkuntalainojen lyhennykset (Laina B ja Laina C). Jäsenkuntalainojen korkojen odotetaan nousevan 5,7 % tasolle vuodelle 2027 ja 5,6 % tasolle vuodelle 2028 ja palaavan lähemmäs keskiarvoa 5,3 % tasolle vuodelle 2029. Korkotason nousuun on vaikuttanut Euroopan korkotason nousu ja Suomen heikko julkisen talouden tila. Yhteenveto jäsenkuntalainoista on esitetty seuraavassa taulukossa.

x 1 000 euroa	TA 2027			TS 2028			TS 2029		
	Pääoma 31.12.	Lyhennykset	Korot	Pääoma 31.12.	Lyhennykset	Korot	Pääoma 31.12.	Lyhennykset	Korot
Helsinki	572 299	18 461	33 410	553 838	18 461	31 532	535 377	18 461	29 109
Espoo	218 310	7 042	12 745	211 268	7 042	12 028	204 225	7 042	11 104
Kauniainen	3 698	119	216	3 579	119	204	3 460	119	188
Vantaa	195 923	6 320	11 438	189 603	6 320	10 795	183 283	6 320	9 965
Yhteensä	990 230	31 943	57 809	958 288	31 943	54 559	926 345	31 943	50 366

5.2 Investoinnit

x 1 000 euroa			TA 2027	TS 2028	TS 2029	Muutos-% 2027/2026
	TP 2025	ENN 2026				
Vesihuollon investoinnit	186 768	194 680	196 877	200 197	203 514	1,1 %
Jätehuollon investoinnit	17 272	15 661	17 535	17 485	18 850	12,0 %
Seutu- ja ympäristötiedon investoinnit	283	230	230	180	180	0,0 %
Yhteiset palvelut investoinnit	-3 001	1 603	2 040	1 222	340	27,3 %
INVESTOINNIT YHTEENSÄ	201 321	212 174	216 682	219 084	222 884	2,1 %

Suunnitelmakaudella 2027–2029 investointeja toteutetaan 2025–2026 aikana laaditun 20 vuoden investointiohjelman mukaisesti. Vesihuollon investointien taso säilyy suunnitelmakaudella korkealla tasolla johtuen pääosin jäsenkuntien edelleen korkeana säilyvästä infrastruktuuri-investointien tasosta. Lisäksi HSY:n omien investointien osalta korostuvat verkostosaneeraukset. Tavoitteena on määrätietoisesti nostaa verkostojen saneerausinvestointien määrää vuositasona strategian ohjaamana. Keskeisiä projekteja ovat vesihuoltotunnelit, verkostosaneeraukset sekä veden- ja jätevedenkäsittelyn kehittäminen. Lisäksi käynnissä olevat ja käynnistyvät suuret raitiotieinfrahankkeet sekä Ilmalan vesitornin saneeraus edellyttävät HSY:ltä investointipanoksia ja henkilöresursointia.

Jätehuollossa investoinnit kohdistuvat alue- ja käsittelypalveluiden ylläpitoon, ympäristölupavelvoitteiden täyttämiseen sekä toiminnan turvallisuuden ja ympäristökestävyyden varmistamiseen. Suunnitelmakaudella toteutetaan Sortti-asemien ja käsittelylaitosten vuosittaisia korjaus-, ylläpito- ja kalustoinvestointeja sekä varaudutaan uuden Sortti-aseman toteutukseen.

5.3 Rahoitus

Rahoituslaskelma

x 1 000 euroa	TP 2025	ENN 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Tulorahoitus					
Vuosikate	214 249	232 837	243 864	262 938	282 417
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-6 157	-1 779	-3 443	-4 030	-4 686
Investoinnit					
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-207 438	-215 924	-217 432	-219 834	-223 634
Rahoitusosuudet investointimenoihin	6 117	3 750	750	750	750
Investointien korjauserät	0	0	0	0	0
Toiminnan ja investointien rahavirta	6 770	18 884	23 739	39 824	54 847
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	75 000	86 000	115 000	89 800	79 500
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-111 348	-118 304	-125 788	-129 614	-134 308
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	13 000	-13 000	0	0
Oman pääoman muutokset	892	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-1 235	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	-36 691	-19 304	-23 788	-39 814	-54 808
Rahavarojen muutos	-29 921	-420	-49	10	40
Rahavarat 31.12.	13 200	12 779	12 730	12 740	12 780
Rahavarat 1.1.	43 120	13 200	12 779	12 730	12 740
Rahoituslaskelman tunnuslukuja					
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä, eur	-195 633	-89 011	6 902	94 283	144 064
Investointien tulorahoitus %	106,4 %	109,7 %	112,5 %	120,0 %	126,7 %
Lainanhoitokate	1,6	1,60	1,58	1,64	1,71
Kassan riittävyys (pv)	7,9	7,4	7,0	7,0	6,9

Toiminnan ja investointien rahavirta pysyy positiivisena suunnitelmakaudella riittävän vuosikatteen vuoksi. Tulorahoitus ei kuitenkaan riitä täysin kattamaan investointeja ja nykyisten lainojen lyhennyksiä, joten suunnitelmakaudella joudutaan nostamaan edelleen uutta ulkopuolista lainaa yhteensä noin 284 milj. euroa riippuen toteutuvasta investointitasosta. Lainoja lyhennetään kuitenkin suunnitelmakaudella yhteensä noin 403 milj. eurolla, josta 95,8 milj. euroa on jäsenkuntalainojen lyhennyksiä. Eli kokonaisuutena pitkäaikaisen vieraan pääoman määrä vähenee. Lainojen lyheneminen on nähtävissä rahoituslaskelmassa suunnitelmakaudella negatiivisena rahoituksen rahavirtana.

Taseen keskeisiä eriä

x 1 000 euroa	TP 2025	ENN 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Pysyvät vastaavat (käyttöomaisuus)	2 688 501	2 715 872	2 750 765	2 782 874	2 812 882
Sijoitukset ja vaihtuvat vastaavat	270 562	270 562	270 562	270 562	270 562
Vastaavaa	2 959 063	2 986 434	3 021 327	3 053 436	3 083 444
Oma pääoma (sis. varaukset)	843 902	891 160	950 711	1 023 615	1 109 480
Pitkäaikainen vieras pääoma	1 917 579	1 879 975	1 864 520	1 819 720	1 759 512
- lainat jäsenkunnilta	1 022 173	990 230	958 288	926 345	894 402
- lainat ulkopuolisilta rahoituslaitoksilta	807 936	802 274	818 762	805 905	777 640
- liittymismaksut	87 470	87 470	87 470	87 470	87 470
Lyhytaikainen vieras pääoma	197 582	215 299	206 096	210 101	214 452
- lainat jäsenkunnilta	31 943	31 943	31 943	31 943	31 943
- lainat ulkopuolisilta rahoituslaitoksilta	84 711	103 011	94 678	99 665	105 065
- muut lyhytaikaiset	80 928	80 345	79 475	78 493	77 444
Vastattavaa	2 959 063	2 986 434	3 021 327	3 053 436	3 083 444
Omavaraisuusaste (%)	27,6 %	28,9 %	31,2 %	33,2 %	35,6 %

HSY:n oma pääoma kasvaa vuosina 2027–2029 tilikausien ylijäämien kasvaessa. Lisäksi pitkäaikaisen vieraan pääoman määrä vähenee, kun tulorahoituksella voidaan lyhentää lainoja.

Suunnitelmakaudella omavaraisuusaste vahvistuu strategisten tavoitteiden mukaisesti. Viimeisimmässä tilinpäätöksessä 2025 omavaraisuusaste oli 27,6 % ja omavaraisuusasteen arvioidaan saavuttavan vuonna 2027 31,2 % sekä 2029 loppuun mennessä 35 % tason.

Vuoden 2026 lopussa perustamislainoista HSY:n jäsenkunnilta on jäljellä pitkäaikaista lainaa yhteensä 990 miljoonaa euroa, joita lyhennetään vuosina 2027–2029 suunnitelman mukaisesti. Lisäksi HSY:llä on ulkopuolisilta rahoituslaitoksilta nostettua pitkäaikaista lainaa vuoden 2026 lopussa ennusteen mukaan noin 802 milj. euroa, mikäli vuoden 2026 tulorahoitus ja investoinnit toteutuvat vuosiennusteen mukaisesti. Myös pitkäaikaiset lainat ulkopuolisilta rahoituslaitoksilta vähenevät suunnitelmakaudella.

5.4 Sitovat määrärahat

Sitovat määrärahat ovat kuntayhtymän talousarvion osia, joiden ylittäminen edellyttää yhtymäkokouksen erillistä päätöstä. Ne jaetaan käyttötalous- ja investointimenoihin. Sitovien määrärahojen tarkoituksena on varmistaa talouden suunnitelmallisuus, vastuullisuus ja läpinäkyvyys. Seuraavassa taulukossa on esitetty vuoden 2027 talousarvion sitovat määrärahat käyttötalouden ja investointien osalta toimialoittain eriteltynä.

Vesihuolto	TA 2027
Toimintamenot	134 980
Investointimenot (netto)	196 877
Jätehuolto	
Toimintamenot	95 944
Investointimenot (netto)	17 535

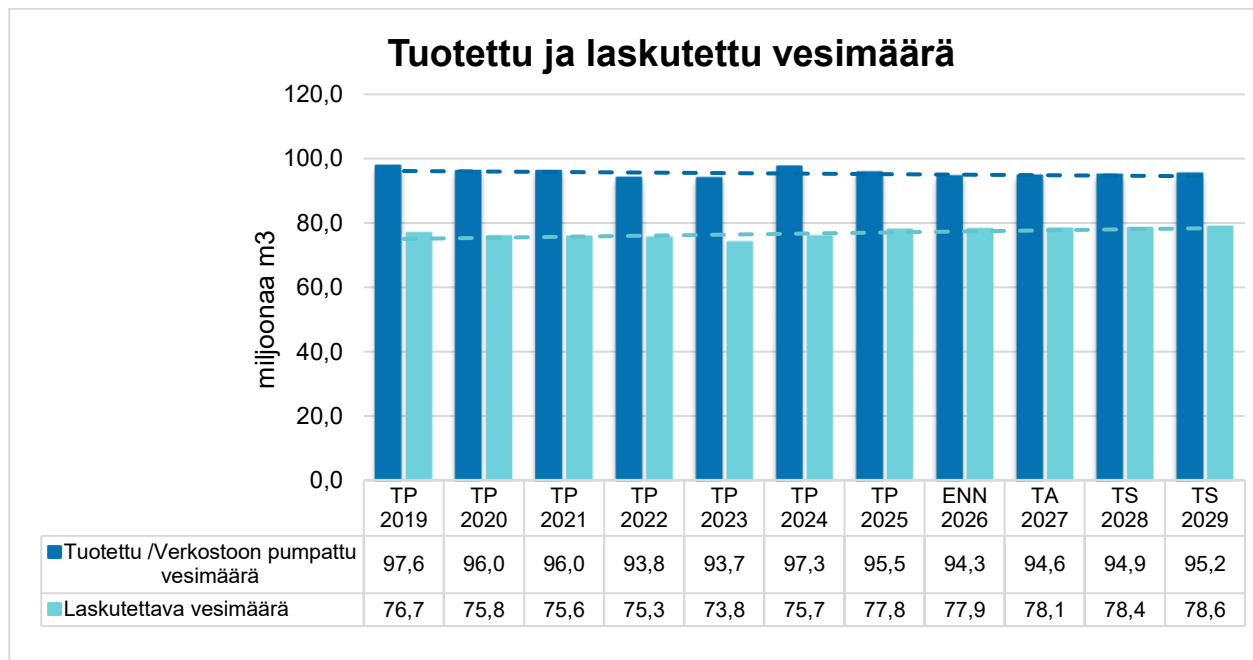
6 Toimialakohtaiset erittelyt

6.1 Vesihuolto

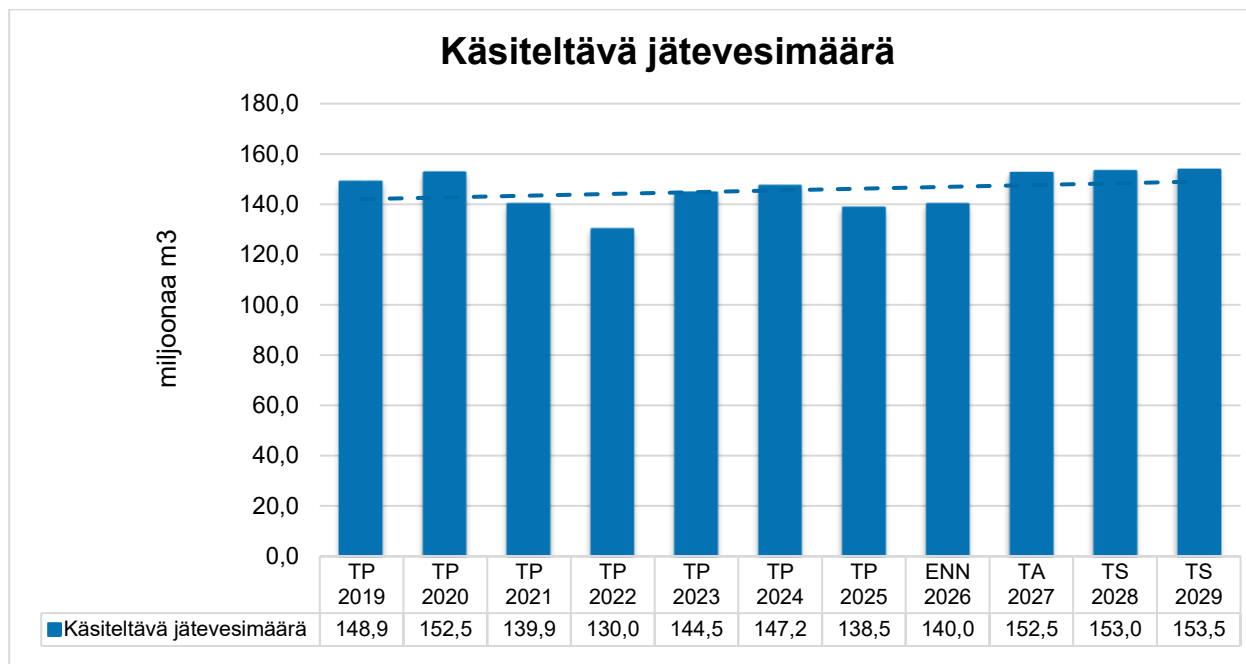
6.1.1 Keskeisten tehtävien kuvaus

Vesihuollon toimiala tuottaa ja toimittaa korkealaatuista juomavettä yli miljoonalle pääkaupunkiseudun asukkaalle, viemäri alueen jätevedet ja hulevedet sekä puhdistaa tehokkaasti kaupunkilaisten ja teollisuuden jätevedet. Toiminnan sivuvirroista tuotetaan multatuotteita sekä omassa toiminnassa hyödynnettävää sähkö- ja lämpöenergiaa. Lisäksi paikalliset energiayhtiöt hyödyntävät puhdistetun jäteveden lämpöenergiaa kaukolämmön ja -jäähdetyksen tuotantoon HSY:lle maksettavaa korvausta vastaan. Toimialan tehtäväkenttä kattaa myös vesihuollon investoinnit, tekniset palvelut mukaan lukien kiinteistö- ja ajoneuvopalvelut sekä toimialan yhteiset asiakkuuden, talouden ja kehittämisen palvelut.

6.1.2 Operatiivisen toiminnan tavoitteet

Vesihuolto on vuodesta 2026 siirtynyt raportoimaan verkostoon pumpattua vesimäärää. Laskutettu vesimäärä on vuosittain asiakkailta laskutettu volyymi. Laskutus perustuu arviolaskutukseen ja sen tasaukseen. TTS-kaudelle ennustetaan maltillista 0,3 % vuosikasvua.

Jätevesimäärän ennuste perustuu ajanjaksolla 2010–2025 toteutuneiden jätevesimäärien perusteella laskettuun lineaariseen regressiomalliin. Regressioyhtälöllä ennustettuihin virtaamiin vuosille 2026–2028 on lisätty jakson 2010–2025 vuosivirtaamien keskihajonta, millä varaudutaan keskimääräistä runsassateisempaan vuoteen. Jätevesimäärä vaihtelee paljon vuotuisten sademäärien mukaan ja voi olla ennustetta selvästi suurempi tai pienempi. Sademäärä vaikuttaa jätevesimäärään enemmän kuin esim. viemäröintialueen liittyjien määrä. Jätevesien lika-ainekuorma on virtaamaa kiinteämmin sidoksissa liittyjämäärään. Lika-ainekuorman pitkän aikavälin vuotuinen kasvuennuste on parametrissa riippuen 0,5 % - 1,6 %. Nämä luvut perustuvat toisaalta HSY:n jätevedenpuhdistamojen viemäröintialueen väestönkasvuennusteeseen, toisaalta todettuun kehitykseen.

6.1.3 Vesihuollon talous

Vesihuollon tuloslaskelma

x 1 000 euroa						Muutos-%
	TP 2025	ENN 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029	2027/2026
TOIMINTATULOT	382 020	410 177	436 946	456 075	473 034	6,5 %
Myyntituotot	380 578	407 693	435 573	454 702	471 661	6,8 %
Kuntaosuudet	0	0	0	0	0	-
Muut tuotot	1 442	2 484	1 373	1 373	1 373	-44,7 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	2 943	3 401	3 452	3 452	3 452	1,5 %
TOIMINTAMENOT	-116 398	-127 645	-134 980	-136 551	-137 410	5,7 %
Henkilöstömenot	-32 916	-33 250	-35 937	-36 759	-37 469	8,1 %
Palvelujen ostot	-50 208	-52 485	-53 778	-54 424	-55 365	2,5 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-27 843	-29 341	-32 785	-32 680	-31 815	11,7 %
Muut toimintakulut	-5 430	-12 569	-12 481	-12 688	-12 761	-0,7 %
TOIMINTAKATE	268 565	285 933	305 418	322 976	339 076	6,8 %
RAHOITUSTULOT JA -MENOT	-77 385	-78 208	-84 407	-84 142	-80 792	7,9 %
VUOSIKATE	191 180	207 724	221 011	238 834	258 284	6,4 %
POISTOT	-167 747	-157 482	-157 967	-162 967	-168 096	0,3 %
TILIKAUDEN TULOS	23 433	50 242	63 044	75 867	90 188	25,5 %
VARAUSTEN MUUTOKSET	0	0	0	0	0	-
TULOVEROT	0	-1 093	-2 888	-3 475	-4 131	164,2 %
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	23 433	49 149	60 156	72 392	86 057	22,4 %
Tuloslaskelman tunnuslukuja						
Toimintatuotot, prosenttia toimintakuluista	336,7 %	330,1 %	332,2 %	342,7 %	353,1 %	
Vuosikate, prosenttia keskimääräisistä poistonalaisista investoinneista	97,3 %	105,8 %	112,5 %	121,6 %	131,5 %	

Laskutetun veden volyymi pienentyi useamman vuoden peräkkäin, kääntyen nousuun 2024. Vuoden 2025 laskutusvolyymien kasvu oli poikkeuksellisen suuri, sisältäen päivittynyttä tasausta aiempien vuosien kulutuksesta. TTS-kaudella ennustetaan kasvun olevan vuosittain noin 0,3 %. Käyttömaksuihin esitetään talousarviovuodelle kokonaiskorotusta 5 % ja suunnitelmavuosille 2028 4 % ja 2029 3 %. Vesihuollon maksujen painotuksia on strategiatavoitteiden mukaisesti tarkistettu vastaamaan paremmin aiheuttamisperiaatetta. Muutokset tehdään vaiheittain ja perusmaksuihin esitetään korotuksina talousarviovuodelle 8 % ja suunnitelmavuosille 2028 ja 2029 6 % vuosittain. Korotuksissa inflaatio-olettama on 2 %. Maksujen reaaliarvojen nousuun suurimpana syynä on erityisesti saneerausinvestointitason edellyttämän rahoituksen kattaminen.

täysimääräisesti asiakasmaksuilla ja omavaraisuusasteen hallittu parantaminen omistajaohjauksen mukaisesti. Liittymismaksukertymän ennuste on aikaisempaa hieman positiivisempi, mutta rakentamisen suhdanne-ennustaminen on edelleen haastavaa. Liittymismaksun yksikköhintaa korotetaan TTS-kaudella 2027–2029 siten, että vuonna 2027 kerrostalojen ja muiden kiinteistötyyppien liittymismaksun korotus on 2 % ja kerrosalaltaan alle 350 m² pientalojen korotus on 7 %. Tavoitteena on TTS-kaudella edelleen kehittää liittymismaksujen kustannusvastaavuutta suhteessa aluerakentamisen kustannuksiin. Kaupunkien maksama korvaus yleisten alueiden hulevesistä tarkistettiin vuonna 2025. Sopimuksen puitteissa veloitus vuonna 2027 on yhteensä noin 9 milj. euroa.

Toimintakulujen arviointi TTS-kaudelle 2027–2029 on vesihuollossa haastavaa, koska monet toimialan käyttämät huoltovarmuuden kannalta kriittiset hyödykkeet ovat läheisesti sidoksissa energian kustannustasoon. Tässä suunnitelmassa kustannuksiin on yleisesti budjetoitu 2 % inflaatiovarauma sekä henkilöstökuluihin yleiskorotukset. Nykyisessä geopoliittisessa tilanteessa energiakustannusten ja tuotantohyödykkeiden pitkän aikavälin hintojen ennustaminen on hyvin epävarmaa. Suunnitelma pohjautuu vuoden 2026 aikana ilmentyneisiin muutoksiin ja kustannusennusteisiin, joka huomioi osaltaan jo toteutuneita ja tiedossa olevia kustannusten nousuja sekä ennusteita.

Suunnitelmakaudella jatkuvat hankkeet etäluentaan, omaisuudenhallintaan sekä uuden paikkatietojärjestelmän vaatimusmäärittelyyn ja hankintaan. Sekä etäluennan järjestelyt että verkostosaneerausten määrän kasvattaminen osana omaisuudenhallinnan kehittämistä, edellyttävät aikaisempaa suurempia panoksia palveluiden ostossa ja esimerkiksi verkoston tutkimuspalveluiden merkittävää lisäämistä aikaisempaan nähden.

Suomenojan jätevedenpuhdistamon purku valmistui keväällä 2026 ja Kaivokselan vesitornin purku valmistunee pääosiltaan vuoden 2026 loppuun mennessä. TTS-kaudella 2027–2029 ei ole tiedossa vastaavia hankkeita eikä purkukustannuksille ole varattu erityisrahoitusta. Investointien yleissuunnittelu sisältyy käyttötalouteen ja sen vaikutus tuloslaskelmaan on vuosittain noin 1,7 milj. euroa.

Vesihuollon rahoituskulut ovat hieman nousseet kohonneen korkotason myötä ja TTS-kaudella nousun odotetaan jatkuvan 2027–2028, mutta kääntyvän laskuun 2029. Pääajurina korkotason nousuun on ollut energiamarkkinoiden tarjontashokki ja sen aiheuttama inflaatiopaine. Muutokset TTS-kaudella tässä voivat olla epävarman maailmanpoliittisen tilanteen vuoksi nopeitakin.

Vesihuollon rahoituslaskelma

x 1 000 euroa	TP 2025	ENN 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Tulorahoitus					
Vuosikate	191 180	207 724	221 011	238 834	258 284
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-7 438	-1 224	-2 888	-3 475	-4 131
Investoinnit					
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-191 497	-198 430	-197 627	-200 947	-204 264
Rahoitusosuudet investointimenoihin	4 733	3 750	750	750	750
Investointien korjauserät	0	0	0	0	0
Toiminnan ja investointien rahavirta	-3 021	11 820	21 246	35 162	50 639
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	65 800	86 000	115 000	89 800	76 500
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-104 398	-110 434	-117 918	-121 744	-126 288
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	13 000	-13 000	0	0
Oman pääoman muutokset	892	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	968	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	-36 737	-11 434	-15 918	-31 944	-49 788

Toiminnan ja investointien rahavirran arvioidaan olevan positiivinen vuosina 2027–2029, jolloin investoinnit kyetään taloussuunnittelun reunaehtoien toteutuessa kattamaan ilman lisävelanottoa tulorahoituksella ja lisävelkaantuminen saadaan taittumaan strategian tasapainoisen talouden fokusalueen tavoitteiden mukaisesti. Uutta ulkopuolista lainaa joudutaan nostamaan suunnitelmakaudella yhteensä noin 281 milj. euroa riippuen toteutuvasta investointitasosta. Lainoja lyhennetään suunnitelmakaudella yhteensä noin 379 milj. eurolla.

Vesihuollon taseen keskeisiä eriä

x 1 000 euroa	TP 2025	ENN 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Pysyvät vastaavat (käyttöomaisuus)	2 651 314	2 688 512	2 727 422	2 764 652	2 800 070
Sijoitukset ja vaihtuvat vastaavat	30 277	30 277	30 277	30 277	30 277
Vastaavaa	2 681 591	2 718 789	2 757 699	2 794 929	2 830 347
Oma pääoma (sis. varaukset)	668 935	718 084	778 286	850 798	937 237
Pitkäaikainen vieras pääoma	1 849 838	1 820 103	1 812 519	1 775 588	1 720 701
- lainat jäsenkunnilta	1 022 173	990 230	958 288	926 345	894 402
- lainat ulkopuolisilta rahoituslaitoksilta	740 201	742 409	766 767	761 780	738 835
- liittymismaksut	87 464	87 464	87 464	87 464	87 464
Lyhytaikainen vieras pääoma	162 818	180 601	166 894	168 543	172 409
- lainat jäsenkunnilta	31 943	31 943	31 943	31 943	31 943
- lainat ulkopuolisilta rahoituslaitoksilta	76 841	95 141	86 808	91 795	96 895
- muut lyhytaikaiset	54 034	53 517	48 143	44 805	43 572
Vastattavaa	2 681 591	2 718 789	2 757 699	2 794 929	2 830 347
Omavaraisuusaste (%)	24,9 %	26,4 %	28,2 %	30,3 %	33,0 %

Omavaraisuusaste on ennusteen mukaan vuoden 2026 lopussa 26,4 %, ja nousee suunnitelmakaudella saavuttaen vuoden 2029 lopussa tason 33,0 %. Viimeisimmässä tilinpäätöksessä omavaraisuusaste oli 24,9 %.

6.1.4 Vesihuollon investoinnit

x 1 000 euroa						Muutos-%
	TP 2025	ENN 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029	2027/2026
KAUPUNKILÄHTÖISET INVESTOINNIT						
Toiminta-alueen laajentuminen ja kaavoitus	39 576	51 725	58 562	48 998	53 200	13,2 %
1 Kaavoituksen mukainen laajentuminen (alueverkot)	24 431	34 800	33 804	30 661	31 820	-2,9 %
2 Laajentuminen haja-asutusalueille	20	25	1 600	2 350	950	6300,0 %
3 Johtosiirot	15 125	16 900	23 158	15 987	20 430	37,0 %
VESIHUOLTOLÄHTÖISET HANKKEET						
Vedenhankinta ja puhdistus	16 644	25 200	18 840	20 130	13 850	-25,2 %
4 Vedenhankinnan uudisinvestoinnit	0	0	0	0	0	-
5 Vedenhankinnan saneerausinvestoinnit	1 240	3 750	2 150	5 250	6 550	-42,7 %
6 Vedenpuhdistuksen uudisinvestoinnit	0	0	0	0	0	
7 Vedenpuhdistuksen saneerausinvestoinnit	15 404	21 450	16 690	14 880	7 300	-22,2 %
Vedenjakelu ja viemärointi	114 985	102 295	97 416	100 000	111 645	-4,8 %
8 Vedenjakelun uudisinvestoinnit	21 167	14 100	12 260	10 730	11 350	-13,0 %
9 Viemäroinnin uudisinvestoinnit	19 744	18 700	14 545	14 425	22 850	-22,2 %
10 Verkostojen saneerausinvestoinnit	71 665	65 000	65 000	68 000	70 000	0,0 %
11 Vedenjakelun laitteiden saneerausinvestoinnit	1 357	2 450	3 716	4 500	4 550	51,7 %
12 Viemäroinnin laitteiden saneerausinvestoinnit	1 052	2 045	1 895	2 345	2 895	-7,3 %
Jätevedenpuhdistus	9 017	6 150	7 430	11 350	18 550	20,8 %
13 Jätevedenpuhdistuksen uudisinvestoinnit	2 301	1 200	400	2 840	11 850	-66,7 %
- Blominmäki	2 180	0	0	0	0	-
- Viikinmäki (kapasiteetti ja laatu)	121	1 200	400	2 840	11 850	-66,7 %
14 Jätevedenpuhdistuksen saneerausinvestoinnit	6 716	4 450	3 530	5 510	6 700	-20,7 %
15 Purkutunneleiden uudisinvestoinnit	0	500	3 500	3 000	0	600,0 %
16 Purkutunneleiden saneerausinvestoinnit	0	0	0	0	0	-
Muut investoinnit (irtaimisto, kiinteistöt ym)	11 279	13 060	15 379	20 469	7 019	17,8 %
Rahoitusosuudet investointimenoihin	-4 733	-3 750	-750	-750	-750	-80,0 %
Vesihuollon investoinnit yhteensä	186 768	194 680	196 877	200 197	203 514	1,1 %

Vesihuollon investointien on arvioitu olevan investointiohjelman mukaisella tasolla tulevalla TTS-kaudella. Suunnitelmakauden aikana käynnistyy monia merkittäviä hankkeita sekä jäsenkaupunkien että HSY:n toimesta.

Merkittävimmistä HSY-lähtöisistä hankkeista voidaan todeta Esplanadin alueen vesihuollon rakentaminen, joka on käynnistynyt vuonna 2025 vesihuoltotunnelin rakentamisella, Vuosaaren aluesaneeraus sekä Söderskog-Lassila vesihuoltotunnelin suunnitteluttamisvaihe. Suunnitelmakaudella jatketaan Viikinmäen jätevedenpuhdistamon haitallisten aineiden poiston ja fosforin poiston tehostamisen esivalmistelua ja toteutetaan Viikinmäki – Viikki - purkutunneliosuuden kahdennus. Verkostosaneerausten volyymia kasvatetaan systemaattisesti

ja tavoitteellisesti. Pitkäläkosken vedenpuhdistuslaitoksen kapasiteetin nosto tulee jatkumaan koko suunnitelmakauden.

Jäsenkuntien osalta on käynnissä monia merkittäviä hankkeita; Vantaan ratikka ja Helsingin infraohjelma näistä suurimpina. Infraohjelma sisältää kolme erillistä raitiotiehanketta, Länsiraitikat, Länsisataman pikaraitiotie ja Viikin-Malmin pikaraitiotien hankkeet, joista ensimmäinen kohdentuu TTS-kaudelle.

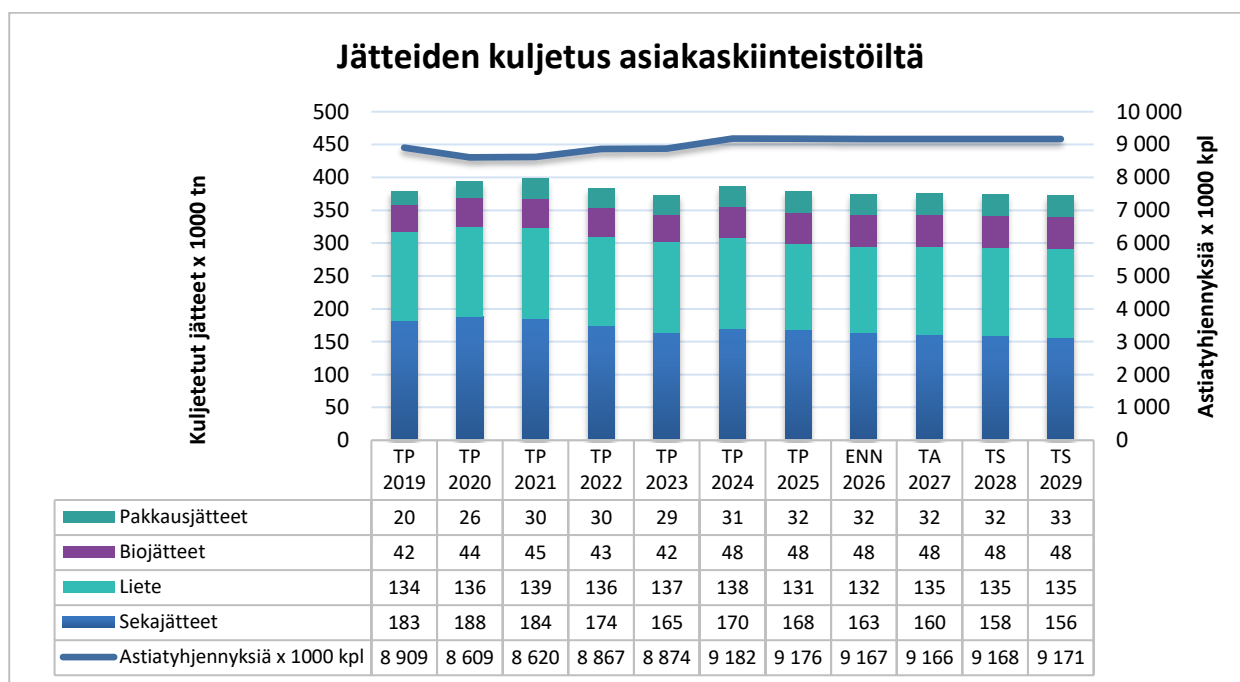
Yhtenä merkittävänä HSY-lähtöisenä hankkeena käynnistymässä loppusyksyn 2026 aikana myös Ilmalan vesitorni 2:n toimisto-osien saneeraushanke. Vesitornin saneeraaminen toimistotiloiksi merkitsee myös HSY:n päätoimipisteen siirtymää Ilmalan torniin. Tämä tapahtunee vuoden 2029–2030 vaihteessa.

6.2 Jätehuolto

6.2.1 Keskeisten tehtävien kuvaus

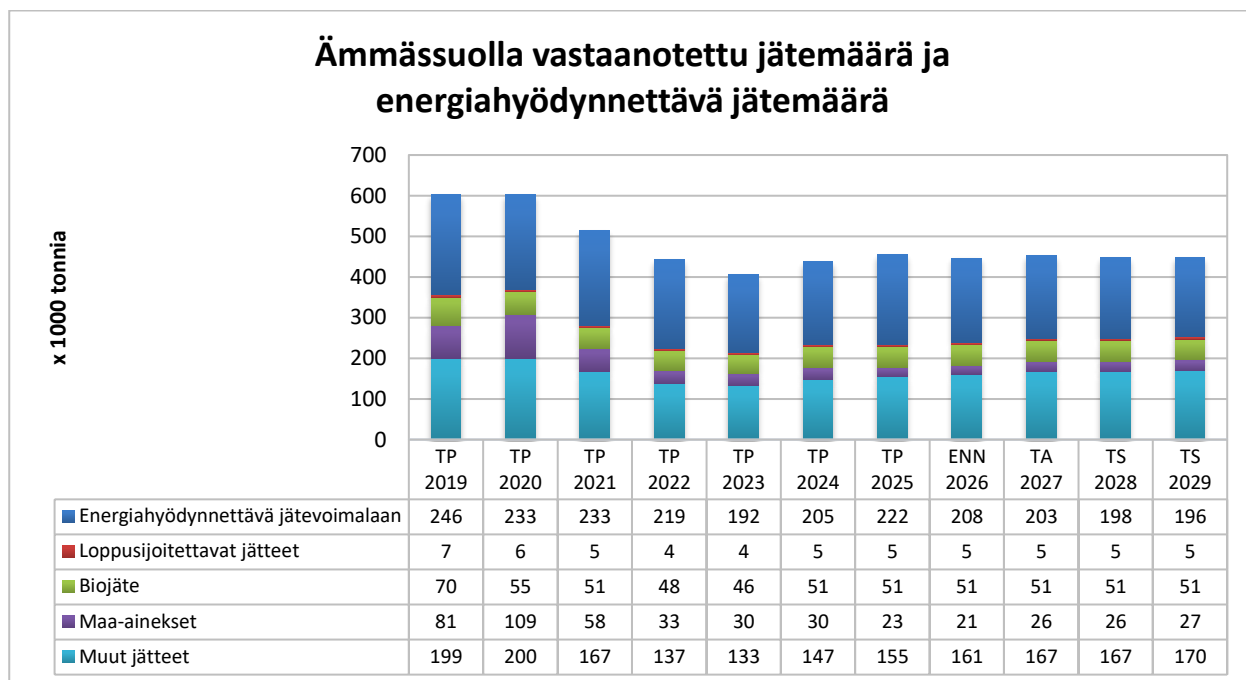
Jätehuollon toimiala huolehtii jätelain 5 luvun mukaisten kunnan järjestettäväksi säädettyjen jätehuoltopalvelujen järjestämisestä kotitalouksissa ja vapaa-ajan asunnoissa syntyvälle jätteelle, kunnan hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvälle yhdyskuntajätteelle sekä muulle jätelain 32 §:ssä tarkoitetulle yhdyskuntajätteelle ja muulle jätteelle. Jätehuollon toimialueeseen kuuluvat Espoo, Helsinki, Kauniainen ja Vantaa sekä sopimuksen perusteella Kirkkonummi. Lisäksi toimiala järjestää jätehuoltopalveluja toimialueensa yrityksille ja muille yhteisöille tilanteissa, joissa jätteen haltija sitä muun palvelutarjonnan puuttuessa pyytää. Näiden jätelain 33 §:ssä tarkoitettujen toissijaisten jätehuoltopalvelujen järjestämisen edellytyksenä on lisäksi, että jäte laadultaan ja määrältään soveltuu kuljetettavaksi ja käsiteltäväksi HSY:n jätehuoltojärjestelmässä. Toissijaisilla jätehuoltopalveluilla turvataan jätehuoltopalveluiden saatavuus silloin, kun muuta palvelutarjontaa ei ole kohtuullisesti saatavilla.

6.2.2 Operatiivisen toiminnan tavoitteet

Kiinteistöjen astiatyhjennysmäärän (kpl) arvioidaan pysyvän hyvin tasaisena koko TTS-kauden ajan noin 9,2 miljoonassa tyhjennyksessä. Sekajätetyhjennysten arvioidaan vähenevän noin 1 % vuosittain ja vastaavasti kierrätettävien jakeiden kasvavan noin prosentin kunkin jätelajin osalta. Kokonaisjättemäärä on TTS-jaksolla laskusuhdanteinen. Suurin vaikutus on sekajätteen määrän laskulla, jonka arvioidaan olevan noin 2000 tonnia vuodessa. Kierrätettävien jätteiden määrän

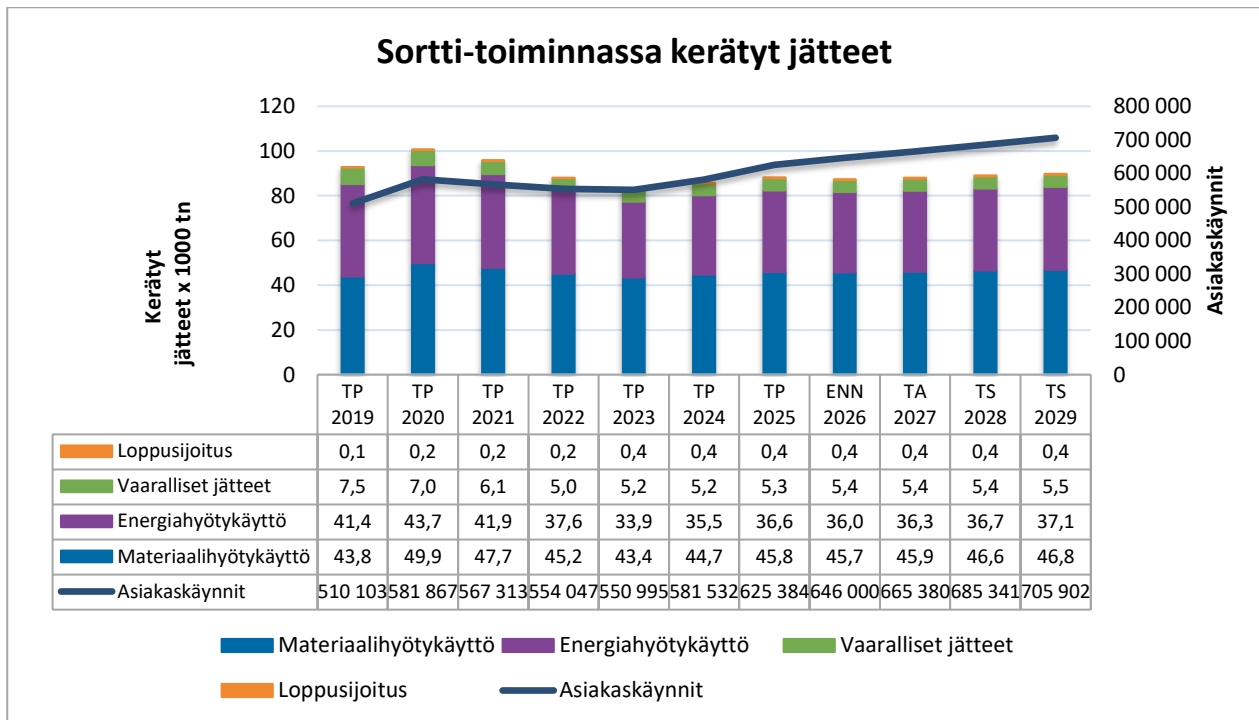
kasvu ei korvaa tätä eroa, sillä biojätettä lukuun ottamatta nämä jätelajit ovat kevyitä. Kiinteistöjen jätehuollon toimintaympäristössä ei arvioida tapahtuvan suuria toimintaan vaikuttavia muutoksia TTS kauden aikana.

Ämmässuolla vastaanotettujen jätteiden kokonaismäärän arvioidaan kasvavan TTS-kaudella. Biojätteen, lietteen ja kuonan määrät kasvavat hieman vuonna 2027.

TTS-kaudella vakiinnutettava Mädate maatalouteen -hanke vähentää kenttäkuluja ja lisää biokaasun tuotantoa. Biokaasun syöttötariffi ja laitoksen leasingsopimus päättyvät vuoden 2028 lopussa. Kaatopaikkakaasun vähenemistä korjataan optimoimalla tuotantoa kaasuvarastolla.

Laitekannan ikääntyminen nostaa kunnossapitokustannuksia. Suunnittelukaudella keskitytään toiminnan tehostamiseen, uusien tulovirtojen kehittämiseen ja Ekomo-yritysyhteistyöhön. Lähiympäristön asukkaiden kanssa jatketaan aktiivista sidosryhmätyötä.

Sortti-asemien asiakasmäärän arvioidaan edelleen kasvavan merkittävästi. Jättemäärän sen sijaan arvioidaan kasvavan hyvin maltillisesti. Vaarallisen jätteen määrässä Sortti-asemien lisäksi myös kiertävän keräyksen vaaralliset jätteet. TTS-kauden keskeisenä tavoitteena on sujuvoittaa asemien toimintaa eri keinoin siten, että vältetään erityisesti kevät- ja syyssiivousten aikaiset ruuhkat ja tasataan asemien kuormitusta.

6.2.3 Jätehuollon talous

Jätehuollon tuloslaskelma

x 1 000 euroa	TP 2025	ENN 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029	Muutos-% 2027/2026
TOIMINTATULOT	114 282	117 450	120 230	122 515	123 439	2,4 %
Myyntituotot	111 865	115 606	118 134	120 203	121 355	2,2 %
Kuntaosuudet	0	0	0	0	0	-
Muut tuotot	2 418	1 844	2 096	2 312	2 084	13,7 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0	0	0	-
TOIMINTAMENOT	-91 056	-91 238	-95 944	-97 752	-98 955	5,2 %
Henkilöstömenot	-10 112	-10 847	-11 096	-11 333	-11 687	2,3 %
Palvelujen ostot	-75 076	-76 334	-80 453	-81 835	-83 090	5,4 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 726	-2 514	-2 699	-2 826	-3 017	7,3 %
Muut toimintakulut	-3 142	-1 542	-1 697	-1 758	-1 161	10,0 %
TOIMINTAKATE	23 226	26 212	24 286	24 763	24 484	-7,3 %
RAHOITUSTULOT JA -MENOT	-1 882	-1 880	-1 907	-1 799	-1 695	1,5 %
VUOSIKATE	21 345	24 333	22 379	22 963	22 789	-8,0 %
POISTOT	-26 693	-26 037	-22 795	-22 798	-23 436	-12,5 %
TILIKAUDEN TULOS	-5 348	-1 704	-416	165	-647	-75,6 %
VARAUSTEN MUUTOKSET	318	318	318	297	72	0,1 %
TULOVEROT	0	0	0	0	0	-
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-5 030	-1 387	-98	462	-575	-92,9 %
Tuloslaskelman tunnuslukuja						
Toimintatuotot, prosenttia toimintakuluista	125,5 %	128,7 %	125,3 %	125,3 %	124,7 %	
Vuosikate, prosenttia keskimääräisistä poistonalaisista investoinneista	122,9 %	140,2 %	128,9 %	132,3 %	131,3 %	

Jätehuollon toimintatuottojen arvioidaan kasvavan TTS-kaudella. Tulokertymää lisää erityisesti hinnankorotukset astiantyhjennysmäärien pysyessä lähes ennallaan. Hintoissa on laskettu keskimäärin 2,6 % korotus vuodelle 2027, ja talousarviovuonna tuotot lisääntyvät 2,4 % vuoden 2026 ennusteeseen verrattuna. Vuosien 2028 ja 2029 tulokertymän lisäys johtuu lähinnä taksan tarkistamisesta tyhjennyskertojen pysyessä edelleen lähes samalla tasolla. Metallin ja sähkön hintoihin liittyy suurta epävarmuutta, mikä vaikuttaa näistä saataviin tuloihin. Jätevoimalan kuonan metallipitoisuus on laskenut, joka osaltaan pienentää raaka-aineista saatavia tuloja. Tavoitteena on säilyttää bio- ja kaatopaikkakaasusta tuotetun energian myyntitulot vuoden 2026 tasolla hyödyntämällä kaasun varastointia ja optimoimalla sähköntuotantoa taloudellisesti.

Inflaation on arvioitu asettuvan noin 2 % tasolle ja henkilöstökuluihin on laskettu yleiskorotukset. Kiinteistöiltä kerätty jätemäärä pysyy lähes ennallaan, mutta globaalien geopolittisten kriisien arvioidaan nostavan kuljetuspalvelukustannuksia talousarviovuonna reilusti inflaatiota enemmän. Laitoskannan vanhentumisen myötä sekä kaasunhallinnassa että biojätteen käsittelyssä niiden ylläpitokustannukset kasvavat TTS-kaudella. Rahoituskulut laskevat TTS-kaudella lainakannan pienentyessä. Poistot pysyvät edelleen suurina investointiohjelman ja lyhennettyjen poistoaikojen takia.

Jätehuollon rahoituslaskelma

x 1 000 euroa	TP 2025	ENN 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Tulorahoitus					
Vuosikate	21 345	24 333	22 379	22 963	22 789
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	1 281	-555	-555	-555	-555
Investoinnit					
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-18 656	-15 661	-17 535	-17 485	-18 850
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 384	0	0	0	0
Investointien korjauserät	0	0	0	0	0
Toiminnan ja investointien rahavirta	5 353	8 117	4 289	4 923	3 384
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	9 200	0	0	0	3 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-6 950	-7 870	-7 870	-7 870	-8 020
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0	0	0	0
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	2 313	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	4 563	-7 870	-7 870	-7 870	-5 020

Suunnittelukaudella jätehuollon investointitarve on keskimäärin 18,0 milj. euroa vuodessa. Tulorahoitus kattaa investoinnit TTS-kaudella tasapainoisen talouden fokusalueen tavoitteiden mukaisesti eli toiminnan ja investointien rahavirta pysyy positiivisena. Omavaraisuus pystytään säilyttämään hyvänä TTS-kauden investoinneista huolimatta.

Ulkopuolista lainaa nostetaan suunnitelmakauden lopulla 3 miljoonaa. Lainoja lyhennetään suunnitelmakaudella yhteensä noin 24 milj. eurolla.

Jätehuollon taseen keskeisiä eriä

x 1 000 euroa	TP 2025	ENN 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Pysyvät vastaavat (käyttöomaisuus)	218 056	207 680	202 420	197 107	192 521
Sijoitukset ja vaihtuvat vastaavat	-20 795	-20 795	-20 795	-20 795	-20 795
Vastaavaa	197 261	186 885	181 625	176 312	171 726
Oma pääoma (sis. varaukset)	107 855	106 468	106 370	106 832	106 257
Pitkäaikainen vieras pääoma	67 736	59 865	51 995	44 125	38 805
- lainat jäsenkunnilta	0	0	0	0	0
- lainat ulkopuolisilta rahoituslaitoksilta	67 735	59 865	51 995	44 125	38 805
Lyhytaikainen vieras pääoma	21 670	20 552	23 260	25 355	26 663
- lainat ulkopuolisilta rahoituslaitoksilta	7 870	7 870	7 870	7 870	8 170
- muut lyhytaikaiset	13 800	12 682	15 390	17 485	18 493
Vastattavaa	197 261	186 885	181 625	176 312	171 726
Omavaraisuusaste (%)	41,3 %	42,3 %	44,1 %	46,3 %	47,5 %

Omavaraisuusaste on ennusteen mukaan vuoden 2026 lopussa 42,3 % ja nousee suunnitelmakaudella saavuttaen vuonna 2029 tason 47,5 %. Viimeisimmässä tilinpäätöksessä omavaraisuusaste oli 41,3 %. Pitkäaikaisen vieraan pääoman määrä laskee koko suunnitelmakauden ajan.

6.2.4 Jätehuollon investoinnit

x 1 000 euroa	Muutos-%					
	TP 2025	ENN 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029	2027/2026
ALUEPALVELULÄHTÖISET INVESTOINNIT	2 624	2 607	2 145	2 780	5 515	-17,7 %
1 Sorttiasemien rakentaminen (uudet)	0	0	100	700	3 500	-
2 Aluepalvelujen korjaus- ja täydennystyöt	2 169	1 914	1 110	1 180	670	-42,0 %
3 Aluepalvelujen kalustohankinnat ja aluekeräysverkosto	455	693	935	900	1 345	34,9 %
KÄSITTELYPALVELULÄHTÖISET INVESTOINNIT						
Ympäristövaikutusten hallinta	3 823	2 171	2 000	2 650	3 550	-7,9 %
4 Kaatopaikkakaasun keräys ja hyödyntäminen	3 212	905	250	1 100	2 600	-72,4 %
5 Vesien keräys ja johtaminen	208	607	950	1 150	650	56,5 %
6 Viimeistelyrakenteet	403	659	800	400	300	21,4 %
Alueiden ja toimintojen kehittäminen ja niiden vaatimat investoinnit	8 385	8 514	8 090	9 550	6 750	-5,0 %
7 Biojätteen käsittely ja mädätyskaasun hyödyntäminen	4 515	2 692	4 100	4 300	2 500	52,3 %
8 Ämmäsuon laajennusalue	943	447	100	0	0	-77,6 %
9 Infran kehittäminen ja sen vaatimat investoinnit	2 514	4 680	3 340	2 400	1 700	-28,6 %
10 Käsittelypalvelujen koneet ja laitteet	413	665	350	350	550	-47,4 %
11 Energia- ja materiaalitehokkuusinvestoinnit	0	30	200	2 500	2 000	566,7 %
MUUT INVESTOINNIT						
Kuljetuspalvelulähtöiset investoinnit	504	1 127	1 000	1 000	1 500	-11,3 %
12 Jätteenkuljetuksen kalustohankinnat	504	1 127	1 000	1 000	1 500	-11,3 %
Muut toimintaa tukevat investoinnit	1 937	1 242	4 300	1 505	1 535	246,2 %
13 Maahankinnat	0	0	1 900	0	0	-
14 Muut investoinnit	1 709	572	700	800	750	22,4 %
15 IT-Investoinnit	228	670	1 700	705	785	153,7 %
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0	0	0	
Jätehuollon investoinnit yhteensä	17 272	15 661	17 535	17 485	18 850	12,0 %

Aluepalvelulähtöisillä investoinneilla toteutetaan Sortti-asemien ja Kivikon jätepalvelukeskuksen vuosittaiset korjaus- ja täydennystyöt. Talousarviovuonna laajennetaan Konalan Sortti-asemaa. Suunnitelmakaudella jatketaan uusien Sortti-asemien kaavoitustyötä ja varaudutaan yhden uuden Sortti-aseman toteutukseen. Lisäksi talousarviovuonna ja suunnitelmakaudella toteutetaan vuosittaiset aluepalveluiden kalustohankinnat.

Käsittelypalvelulähtöiset investoinnit kohdistuvat häiriöttömien, turvallisten ja ympäristövaikutuksiltaan kestävien käsittelyprosessien varmistamiseen. Merkittävä osa investoinneista perustuu ympäristölupien velvoitteisiin. Suunnittelukaudella toteutetaan kaatopaikka- ja biokaasujärjestelmiin, kaatopaikkojen viimeistelyyn sekä vesienhallintaan liittyviä investointeja. Alueen infrastruktuuria ylläpidetään ja uusitaan vastaamaan käyttötarpeita. Biojätteen käsittelyyn kohdistuvat vuosittaiset ylläpito- ja korjausinvestoinnit jatkuvat, ja toimintaa tehostetaan. Lisäksi toteutetaan mädätteen maataloushyödyntämiseen liittyvät loppuinvestoinnit. Suunnitelmakaudella on varauduttu myös tehostamaan Ekoteollisuuskeskuksen

energiatehokkuutta ja lisäämään luonnon monimuotoisuutta sekä tekemään tarvittavat käsittelypalveluiden kalustohankinnat.

Muut investoinnit kohdistuvat kuljetuspalveluihin, tietojärjestelmiin ja maanhankintaan. Talousarviovuonna painopiste on jätteenkeräysvälineiden hankinnassa, uuden Sortti-aseman tontissa sekä jätteenkuljetuksen logistiikkajärjestelmän uudistamisessa.

6.3 Seutu- ja ympäristötieto

6.3.1 Keskeisten tehtävien kuvaus

Seutu- ja ympäristötieto toimii pääkaupunkiseudun kunnille ja asukkaille tiedontuottajana ja asiantuntijana. Tuotamme, kokoamme, analysoimme ja jaamme ajantasaista tietoa mm. ilmanlaadusta, ilmastomuutoksesta, kiertotaloudesta sekä maankäytöstä ja asumisesta.

Tuotamme luotettavaa ja ajantasaista tietoa pääkaupunkiseudun ilmanlaadusta. Tuemme kaupunkeja mahdollisten ilmansuojelu- ja etenemissuunnitelmien valmistelussa. Mittaamme ja arvioimme toimenpiteiden vaikuttavuutta. Kehitämme ilmanlaadun seurantaa, raportointia ja viestintää vastaamaan lainsäädännön tiukentuvia vaatimuksia. Kehitämme tietämystämme ilmanlaadun mallinnuksesta. Viestimme katupölyn ja puunpolton päästöjen haasteista, ja huomioimme viestinnässä herät ja haavoittuvat ryhmät.

Ylläpidämme ja kehitämme pääkaupunkiseudun yhteisiä paikkatieto- ja perusrekisteriaineistoja sekä uudistettua Seudullista perusrekisteriä ja sen karttakäyttöliittymää SeutuRuutua kustannustehokkaasti. Tuotamme MAL-suunnittelua ja päätöksentekoa tukevaa paikkatietoa ja infograafeja sekä koordinoimme seudullisen ortoilmakuvan hankintaa ja siihen perustuvan maanpeiteaineiston valmistelua. Lisäksi kehitämme ilmastomuutoksen hillinnän ja sopeutumisen tueksi viher- ja hulevesiaineistoja.

Vahvistamme ilmastotiedon tuotantoa ja analysointia kaupunkien ilmastotavoitteiden tueksi. Kehitämme seudun kasvihuonekaasupäästöjen laskentaa tiiviissä sidosryhmäyhteistyössä. Osallistumme kaupunkien toiveiden mukaisesti ilmasto- ja kiertotaloustyötä edistäviin yhteistyöhankkeisiin. Kehitämme kotitalousjätteiden kierrätysasteen laskentaa ja tuemme kaupunkien kiertotaloustyötä tiedontuotannolla.

6.3.2 Seutu- ja ympäristötiedon talous

Seutu- ja ympäristötiedon tuloslaskelma

x 1 000 euroa	TP 2025	ENN 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029	Muutos-% 2027/2026
TOIMINTATULOT	5 569	5 256	5 411	6 062	6 214	3,0 %
Myyntituotot	769	784	770	770	770	-1,9 %
Kuntaosuudet	4 566	4 200	4 300	4 800	4 917	2,4 %
Muut tuotot	234	271	341	492	527	25,8 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0	0	0	-
TOIMINTAMENOT	-5 236	-5 565	-5 752	-5 904	-6 010	3,4 %
Henkilöstömenot	-3 160	-3 319	-3 469	-3 476	-3 551	4,5 %
Palvelujen ostot	-1 707	-1 825	-1 863	-2 008	-2 038	2,1 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-99	-119	-123	-123	-123	3,4 %
Muut toimintakulut	-270	-302	-298	-297	-299	-1,4 %
TOIMINTAKATE	333	-310	-342	158	203	10,3 %
RAHOITUSTULOT JA -MENOT	0	0	0	0	0	-
VUOSIKATE	333	-310	-342	158	203	10,3 %
POISTOT	-204	-194	-211	-227	-203	8,9 %
TILIKAUDEN TULOS	129	-503	-553	-69	0	9,8 %
VARAUSTEN MUUTOKSET	0	0	0	0	0	-
TULOVEROT	0	0	0	0	0	-
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	129	-503	-553	-69	0	9,8 %

Seutu- ja ympäristötiedon toimintatulojen arvioidaan olevan vuonna 2027 5,4 milj. euroa, joka on 3 % enemmän kuin vuoden 2026 ennuste. Toimintamenojen arvioidaan puolestaan kasvavan vuonna 2027 noin 3,4 % vuoden 2026 ennusteeseen verrattuna. Seutu- ja ympäristötiedon tuloslaskelma on laadittu vuosille 2027 ja 2028 alijäämäiseksi, koska aiempien vuosien tilikauden ylijäämää suunnitellaan käytettävän etupainotteisesti TTS-kaudella.

6.3.3 Seutu- ja ympäristötiedon investoinnit

x 1 000 euroa						Muutos-%
	TP 2025	ENN 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029	2027/2026
Seutu- ja ympäristötiedon investoinnit	283	230	230	180	180	0,0 %

Seutu- ja ympäristötiedon investoinneissa on suunnitelmakaudella mm. mittauslaitteisiin ja mittausasemiin liittyviä investointeja.

6.4 Yhteiset palvelut

6.4.1 Keskeisten tehtävien kuvaus ja tärkeimmät tavoitteet suunnitelmakaudella

Yhteiset palvelut edistävät suunnitelmakaudella HSY:n strategisten tavoitteiden saavuttamista. HSY:n kuntayhtymän johdon alaisuudessa toimivat yhteiset palvelut muodostuvat kolmesta osastosta: Hallinto ja oikeudellinen ohjaus, Talous ja strateginen ohjaus sekä Viestintä, henkilöstö ja asiakaspalvelu. Lisäksi kuntayhtymän johdon alaisuuteen kuuluvat 1.9.2025 alkaen tietohallintopalvelut.

Hallinto ja oikeudellinen ohjaus vastaa johdon tuesta, asiakirjahallinnosta ja hankintapalveluista. TTS-kaudella painopisteinä ovat hankintojen taloudellisten hyötyjen vahvistaminen, hankintaprosessien ja hallintamallin sujuvuuden jatkuva kehittäminen, hankintojen strateginen kehittäminen sekä varautumisen ja vastuullisuuden edistäminen hankintojen kautta.

Talous ja strateginen ohjaus vastaa HSY:n taloushallinnosta, rahoituksesta ja maksuliikenteestä, myyntilaskutuksesta ja maksuvalvonnasta, talouden ja toiminnan suunnittelusta ja raportoinnista, vastuullisuusraportoinnista, laatu- ja toimintajärjestelmistä sekä strategiaprosessista. Osasto ohjaa HSY:n taloutta, varmistaa lyhyen ja pitkän aikavälin rahoitusratkaisut sekä tukee analyytiikalla tuottavuuden, kustannustietoisuuden ja strategisten tavoitteiden toteutumista. Lisäksi osasto toimii johdon tukena sekä edistää prosessijohtamista ja toiminnan jatkuvaa parantamista.

Viestintä, henkilöstö ja asiakaspalvelu vastaa henkilöstöpalveluista, viestinnästä, asiakaskokemuksesta ja päätoimipisteen tilapalveluista. TTS-kaudella painotetaan perustehtävän edellyttämän osaamisen ja työkyvyn varmistamista, vastuullisen ja turvallisen johtamisen ja työkuultuurin kehittämistä sekä työntekijä- ja työnantajakokemuksen vahvistamista. Viestinnässä korostuvat kriisi- ja poikkeustilanteiden viestintä, sähköinen asiakasviestintä, palvelujen ja investointihankkeiden viestintä sekä kestävien elämäntapojen edistäminen. Asiakaskokemusta parannetaan kehittämällä sähköistä asiointia sekä digitalisoimalla ja automatisoimalla palveluprosesseja eri asiakasryhmien tarpeisiin.

Tietohallinto vastaa HSY:n tietojärjestelmien, ICT-infrastruktuurin, integraatioiden ja tiedonhallinnan kokonaisuudesta sekä kehityshankkeiden ohjauksesta, kriittisten järjestelmien ylläpidosta, sopimushallinnasta ja kyberturvallisuudesta. TTS-kaudella painotetaan järjestelmäkokonaisuuden kustannustehokkuutta, palvelujen elinkaaren hallintaa, tiedon laadun parantamista ja toiminnan jatkuvuutta. Tietohallinto mahdollistaa organisaation digitalisaatiota ja tuottaa analyytiikkapalveluja päätöksenteon tueksi.

6.4.2 Yhteisten palvelujen talous

HSY:n yhteiset palvelut tukevat HSY:n kaikkia toimintoja. Niihin kuuluvat kuntayhtymän johto, hallinto ja oikeudellinen ohjaus, talous ja strateginen ohjaus, viestintä, henkilöstö ja asiakaspalvelu sekä tietohallintopalvelut. Yhteisten palvelujen toimintamenojen arvioidaan olevan talousarviovuonna 2027 noin 21,7 miljoonaa euroa.

TOIMINTAMENOT						Muutos-%
x 1 000 euroa	TP 2025	ENN 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029	2027/2026
Yhteiset palvelut	20 916	21 213	21 666	21 721	21 956	2,1 %

6.4.3 Yhteisten palvelujen investoinnit

x 1 000 euroa						Muutos-%
	TP 2025	ENN 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029	2027/2026
Yhteiset palvelut investoinnit	-3 001	1 603	2 040	1 222	340	27,3 %

Yhteisten palvelujen investoinnit kohdistuvat suunnitelmakaudella talous- ja henkilöstöhallinnon tietojärjestelmien kehittämiseen sekä asiakkuudenhallintaan liittyvän asiakasportaalin jatkokehittämiseen. Investoinneissa on myös varauduttu tietoverkkojen elinkaarihallintaan, asiakasdatan keskittämiseen ja tietoturvaa parantaviin ratkaisuihin.

7 Liitteet

7.1 Liite 1: Ympäristöohjelma

Tähän on koottu strategian 2035 vastuullisuusteemaan perustuvat ympäristötavoitteet ja HSY:n ympäristösitoumukset. Tämä kokonaisuus muodostaa HSY:n ympäristöohjelman vuodelle 2027.

TTS tavoitteet:

Strategian painopiste & Mittarit	Tavoite 2027
Vastuullisuus	
Kasvihuonekaasupäästöt, tCO ₂ -ekv/v.	84 000
Sekajätteen määrä, kg/asukas/vuosi	117

Vastuullisuusohjelmassa edistetään puhtaampaa ja kestävämpää tulevaisuutta yhdessä henkilöstön, asiakkaiden ja kumppaneiden kanssa. Toiminnan ilmasto- ja ympäristövaikutuksia sekä syntyvän sekajätteen määrää vähennetään järjestelmällisesti osana perustehtävien toteuttamista.

Ilmastovaikutusten ja ympäristökuormituksen vähentäminen perustuu omien suorien päästöjen pienentämiseen tuotantoprosesseja kehittämällä. Jätevedenpuhdistuksen typpioksiduulipäästöjä pyritään omistajaohjauksen asettamien tavoitteiden mukaisesti vähentämään edelleen jo käyttöön otetuilla keinoilla sekä kehittämällä uusia toimenpiteitä toimialojen yhteistyönä. Tavoitteeseen pyritään vähentämällä kasvihuonekaasupäästöjä 67 % vuoden 2016 tasosta vuoteen 2030 mennessä.

Kotitalouksien jätteiden lajittelua tehostetaan muun muassa pilottien, asiakaslähtöisten ratkaisujen ja neuvonnan keinoin. Tavoitteena on vähentää syntyvän sekajätteen määrää ja tukea kiertotalouden toteutumista koko toimialueella.

Hankinnoissa vastuullisuutta vahvistetaan ottamalla huomioon epäsuorat ilmastopäästöt, kiertotalouden periaatteet, luonnon monimuotoisuus sekä sosiaalinen vastuu. Yhtenäisillä ja kustannustehokkailla toimintamalleilla pyritään varmistamaan, että hankinnat tukevat vastuullisuustavoitteita ja vaikuttavat myönteisesti koko arvoketjuun.

Toiminnan lähiympäristöhaittoja vähennetään, HSY:n omilla alueilla toteutetaan monimuotoisuutta lisääviä luontotokeja. Toiminnan luontovaikutuksia tunnistetaan ja vähennetään. Lisäksi toimitaan aktiivisesti alueen ilmanlaadun ja vesistöjen tilan parantamiseksi.

HSY:n ympäristösitoumukset:

Julkisen alan energiatehokkuussopimus:

Energiatehokkuussopimusten tavoitteena on tehostaa energiankäyttöä Suomessa ja osaltaan varmistaa, että niin kansallisesti asetetut kuin EU:n energiatehokkuusdirektiivin (EU) 2023/1791 mukaiset tavoitteet saavutetaan kaudella 2021–2035. Julkisen alan energiatehokkuussopimustoiminta tukee useiden energiatehokkuusdirektiivissä asetettujen velvoitteiden toimeenpanoa. HSY liittyi alaa koskevaan energiatehokkuussopimukseen kaudelle 2026–2035 ja asettaa sopimuksen mukaisen energiansäästötavoitteen, joka vastaa 10 % liittymishetken vuotuisesta energiankäytöstä vuoteen 2035 mennessä sekä välitavoitteen, joka vastaa 6 % vuotuisesta energiakäytöstä vuoteen 2030 mennessä. Tavoitteen saavuttamista seurataan sopimuskaudella raportoitujen toimenpiteiden säästövaikutuksen kautta.

Julkisten hankintojen päästöttömien työmaiden Green Deal sitoumus:

Suomen ensimmäinen julkisten hankintojen Green Deal -sopimus julkistettiin 9.9.2020 ja sopimuskausi jatkuu tavoitevuoteen 2030 asti. Sopimuksen taustalla on Hiilineutraalit ja resurssiviisaat yritysalueet -hanke (HNRY). Sitoudumme olemaan mukana laatimassa ja ottamassa käyttöön työmaillamme yhteistä päästötön työmaa -konseptia ja siihen liittyvää koulutusta, yhteistä seurantajärjestelmää sekä yhteisiä hankintakriteereitä. Koulutamme omia tilaajia ja muita keskeisiä kohderyhmiä konseptin ja yhteisten hankintakriteereiden soveltamisessa. Lisäksi sitoudumme käymään markkinavuoropuhelua uusien ratkaisujen ja toimintamallien kartoittamiseksi. Edistämme sähkön, vedyn, biokaasun sekä yleisesti fossiilivapaiden polttoaineiden käyttöönottoa työmaillamme. Olemme mukana kehittämässä yhteistä työkalua päästölaskentaan ja tehokkaampia valvontatapoja. Raportoimme tekemistämme toimenpiteistä ja niiden vaikutuksista sekä osallistumme tarvittaessa lisätoimenpiteiden suunnitteluun ja sopimuksen jatkokehittämiseen. Tavoitteena on, että työmaamme ovat sopimuksen mukaisesti päästöttömiä vuonna 2025 ja työmaakuljetustenkin osalta vuonna 2030.

Yhdyskuntajätevedenpuhdistuksen Green Deal sitoumus:

HSY on sitoutunut vapaaehtoisesti yhdyskuntajäteveden puhdistamisen Green Deal -sopimukseen. Ympäristöministeriön, Vesilaitosyhdistyksen ja Kuntaliiton allekirjoittamalla sopimuksella pyritään vähentämään yhdyskuntien jätevesistä ympäristöön aiheutuvaa ravinteiden ja haitallisten aineiden kuormitusta. Sitoumuksen toimenpiteet ovat HSY:n Puhdas Itämeri-strategiaohjelman mukaisia. Sitoumus on viety kestävän kehityksen sitoumuksiin (<https://sitoumus2050.fi/green-deal/#/details/738347>). Sitoumuksen määrävuosi on 2027.

Itämerihaaste:

Itämerihaaste on Helsingin ja Turun kaupunginjohtajien vuonna 2007 käynnistämä aloite Itämeren tilan parantamiseksi. Sen tavoitteena on vaikuttaa vesien tilaan sekä paikallisesti kaupunkien lähivesillä että koko Itämeren piirissä. Itämerihaasteen verkkosivuilta <http://www.itamerihaaste.fi/> löytyvät kaikki haasteen allekirjoittaneet tahot. Mukana on jo yli 300 eri organisaatiota omilla toimenpiteillään.

HSY on sitoutunut Itämerihaasteeseen vuodesta 2012 alkaen. Viimeisin sitoumuskausi on 2024–2028.

Ilmastomuutokseen sopeutuminen:

HSY tukee pääkaupunkiseudun ilmastomuutokseen sopeutumista kokoamalla ja tuottamalla tietoa, kehittämällä sopeutumisen seurantaa sekä vahvistamalla kuntien välistä yhteistyötä ja tiedonvaihtoa.

Sopeutumista edistetään myös hankkeiden ja kehittämisprojektien kautta. HSY auttaa asukkaita ja taloyhtiöitä varautumaan muuttuvaan ilmastoon tarjoamalla ilmastonmuutokseen sopeutumiseen liittyvää neuvontaa osana Ilmastoinfon palveluita. Lisäksi HSY:n sisäinen ilmastonmuutokseen sopeutumisen asiantuntijayhteistyö edistää HSY:n sopeutumistyötä sekä parantaa tiedonkulkua ja osaamisen jakamista.

Ekotukitoiminta:

Ekotukitoiminta on toimintamalli, joka edistää ympäristöasioiden huomioimista ja arjen ympäristötekoja työpaikoilla. Työyhteisöihin nimitään ja koulutetaan ekotukihenkilöitä, jotka oman työnsä ohella edistävät ympäristön kannalta kestäviä toimintatapoja ja lisäävät ympäristötietoisuutta. HSY:n kaikissa toimipisteissä on ekotukihenkilö ja yhteensä ekotukihenkilöitä on noin neljäkymmentä. Ilmastoinfon nettisivuilla on Ekotukitoiminnan verkkokurssi, joka on tarkoitettu peruskoulutukseksi uusille ekotukihenkilöille sekä kertauskurssiksi jo aiemmin koulutuksen käyneille ekotukihenkilöille. Kurssi on käytettävissä koko Suomessa. HSY tarjoaa omistajakaupunkien ekotukikoulutuksiin jäteluennon, joka sisältää tietoa kiertotaloudesta, jätteen määrän vähentämisestä ja lajittelusta. HSY järjestää kaupunkien kanssa yhteistyössä jatkokoulutuksia, vierailuja ja tapahtumia ekotukihenkilöille.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä

PL 100, 00066 HSY, Ilmalantori 1, 00240 Helsinki

Puh. 09 1561 2110, Fax 09 1561 2011, www.hsy.fi

Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster

PB 100, 00066 HRM, Ilmalatorget 1, 00240 Helsingfors

Tfn. 09 1561 2110, Fax 09 1561 2011, www.hsy.fi

Helsinki Region Environmental Services Authority

P.O. Box 100, FI-00066 HSY, Ilmalantori 1, 00240 Helsinki

Tel. +358 9 1561 2110, Fax +358 9 1561 2011, www.hsy.fi